

prosvetni delavec

Odložil bo denar

Šolsko leto se končuje. Ali bomo po počitnicah začeli uresničevati prenovljene srednješolske programe v celoti, še nihče ne more trditi. Strokovne priprave zanje so gotove, torej bi jeseni lahko začeli po novem. Pri Izobraževalni skupnosti Slovenije pravijo, da bodo novi programi dražji od starih. Ni še povsem jasno, od kod bomo dobili dodaten denar. Če to ne bo pravočasno urejeno, novih programov septembra, vsaj v celoti, ne bo mogoče uvajati. V nobenem primeru pa denarja ne bomo zagotavljali tako, da bi rezali učiteljeve dohodke in siromašili šolski standard.

V strokovnih svetih pisov so osnutke prenovljenih srednješolskih programov že preoblikovali v predloge (do seje Strokovnega sveta SRS za vzgojo in izobraževanje 4. junija t. l. tega niso storili v treh pisih) in zdaj o njih razpravljajo v srednjih in visokih šolah, v desetih izbranih uporabniških delovnih organizacijah, v splošnih združenjih in v Zvezi obrtnih združenj Slovenije.

Novosti bodo pripomogle k bolj kakovostnemu vzgojno-izobraževalnemu delu v srednjih šolah. Prvič bomo uvajali diferenciacijo učnih vsebin po zahtevnosti; nekateri strokovni predmeti, ki so bili do zdaj na urniku v višjih letnikih, bodo zdaj v prvih letnikih. V novih programih je predvidenih tudi več strokovnih ekskurzij. Srednješolci bodo v novem šolskem letu obiskovali manj različnih programov (prej 81, zdaj 66) in smeri (prej 166, zdaj 145), pa tudi njihova tedenska in letna obremenitev ne bo več tolikšna. Načrtovano je več praktičnega pouka in manj proizvodnega dela ter delovne prakse. Nekateri se bojijo, da bo učencem manjkalo delovnih izkušenj — tudi če je praktični pouk v šoli zelo dobro organiziran, težko daje toliko kot neposredno sodelovanje v delovnem procesu.

Ob prenovljenih učnih načrtih bo treba še enkrat pregledati, ali so dovolj usklajeni splošni in strokovni ter teoretični in praktični predmeti. To delo so zaupali posebni komisiji, opraviti pa ga mora do skupščine pisov.

Zdajšnji programi so podlaga za načrtovanje dela v novem šolskem letu, bodo pa tudi nekoliko dražji — natančne cene še ni mogoče izračunati, saj programi še niso dokončni. Po novem bodo skrajšani programi podaljšani za pol leta, zato bo zanje treba odšteti več denarja. Več praktičnega pouka (ne le v teh programih) bo zahtevalo boljšo opremo šolskih delavnic, večji bodo izdatki za amortizacijo in uresničevanje praktičnega pouka. Tudi za ekskurzije, ki so po novem obvezen del predmetnika pa tudi za uvajanje nekaterih predmetov (slovenski jezik, tuji jezik, matematika) na dveh zahtevnostnih ravneh bo potreben denar. Mnogi programi uvajajo nove izbirne predmete, ki zahtevajo primerno opremljene kabinete za pouk.

Poleg vseh teh elementov, ki nakazujejo podražitve programov, pa bo šolsko leto krajše za teden dni ali celo za tri tedne, tedenski urnik pa za eno do dve šolski uri. To pomeni pocenitev. Kljub temu izobraževalna skupnost Slovenije ugotavlja, da bo celotno šolsko delo dražje približno za štirinajst odstotkov, člani Strokovnega sveta in delavci Zavoda SRS za šolstvo pa menijo, da bo ta odstotek manjši. Sestavni del novih programov so tudi »zaključni izpiti«. Tako se bodo po novem imenovali diplomski ali končni izpiti, so se dogovorili na seji Strokovnega sveta. Učenci v srednjem izobraževanju ga bodo opravljali iz predmetov, ki se poučujejo tudi v zadnjem letniku. O vsebini skupnega dela izpita odloča Strokovni svet SRS za vzgojo in izobraževanje, o vsebinah posebnega dela pa posamezni pisi. Pri načrtovanju izpita moramo biti previdni, so menili na seji, kajti pretirano širjenje vsebin bi povzročilo negotovanje.

Predlagali so tudi, naj bi bili odlični oprostenci zaključnega izpita, vendar bi morali imeti (za razliko od nekdanje mature) tak uspeh že v prvem polletju zadnjega letnika. Upajo, da bo to spodbujalo učence h kakovostnejšemu in bolj ustvarjalnemu delu. Podobno predlaga tudi Zavod SRS za šolstvo, naj bi pri zaključnih izpitih upoštevali seminarske naloge (npr. nalogo, ki bi jo učenec pripravil za gibanje Znanost mladini) — o tem, katere naloge so dovolj kakovostne, bi po posebnih merilih odločal učiteljski zbor šole. Sklenili so še, da bodo do konca tega leta natančno določili, kako bo potekal zaključni izpit na dvojezičnih območjih, čimprej pa bo treba razmisliti tudi o spremembah v pravilniku o ocenjevanju in preverjanju znanja.

L. L.

Z utripom časa

Z utripom časa

Šolsko leto gre h koncu in tudi mi se za nekaj časa poslavljamo od bralcev. Vsem, ki berejo Prosvetnega delavca, naše najlepše želje za poletne dni, da bi si nabrali sonca, moči in vedrine za jesenske čase, za prihodnje napore in skrbi.

Teh ne bo zmanjkalo. Nekaj nam jih priskrbi delo — teh smo že vajeni, nekaj pa zdajšnje gospodarske in družbene razmere, v katerih zvezni krmarji iščejo »skrite rezerve« v tako imenovani skupni porabi, pa čeprav pri tem omejujejo pravice republik in samoupravljalcev, da bi po svoji presoji in možnostih urejali šolstvo, zdravstvo, kulturo in znanost.

Če smo po intervencijskem zakonu zapisali, da moramo sprejeti nova pravila igre brez jeze in malodušja, češ, saj je slovensko vodstvo odločeno ohraniti doseženo gnotno raven šolstva in osebnih dohodkov prosvetnih delavcev, nam kasnejši zvezni ukrepi in razmere v gospodarstvu tega optimizma niso zmeraj potrjevali.

Marsikaj upravičeno zbuja slabo voljo. Slovenski učitelj najbrž ne dela manj pa tudi nič manj dobro kot njegovi kolegi v deželah OECD.

Zaradi gospodarskih razmer in spleta okoliščin pa je njegova plača — kot smo s podatki prikazali v prejšnji številki — nekajkrat nižja. V tolažbo mu je zavest, da tudi drugim delovnim ljudem ne gre bolje (slaba tolažba!). Če bi se porušilo še to razmerje, bi potrpežljivost prosvetnih delavcev izgubila še zadnjo oporno točko. Za zdaj upamo, da se to ne bo zgodilo.

Svetla stran teh senčnih časov je vse bolj odkrita in javna beseda o vseh perečih vprašanjih, načrtih in zmotah naše družbe.

Meje demokracije se širijo. Če je po eni strani manj samoupravljanja pri odločanju o pogojih in rezultatih dela, postaja po drugi strani beseda samoupravljalcev bolj svobodna, zrela in samozavestna, pa tudi odgovorna. Tudi beseda prosvetnih delavcev.

To je gotovo znak drugačnih časov in izboljšav v razmerju sil in obeta, da bomo nekoč o svojem delu in prihodnosti lahko bolj sodovali, kot nam je bilo dano v preteklosti. Tudi v vzgoji in izobraževanju, kjer pa bodo poleg pedagoških delavcev dobili več besede tudi mladi. Se bomo znali prilagoditi novim razmeram in odnosom, jih bomo pospeševali ali zavirali?

Če listamo po devetnajstih številkah Prosvetnega delavca, kolikor jih je izšlo v tem šolskem letu, se v njem kažejo tudi te spremembe. Ne le v kroniki dogodkov, komentarjih in prispevkih sodelavcev, marveč tudi v čedalje bolj odprtih pismih bralcev, v zahtevah in protestih šolskih kolektivov in posameznikov. Nekateri temu ne pripisujejo pomena, češ, saj govorimo le sami sebi — pa ni res. Tudi ta glas, povzdignjen o pravem času, seže v deveto vas. Še pomembnejši pa je tak glas za oblikovanje samozavesti in demokratično zorenje vseh prosvetnih delavcev.

Tudi zaradi tega vztrajno prepričujemo vse pristojne, da mora glasilo tudi v današnjih razmerah imeti potrebno gnotno podlago za redno izhajanje. Predhodniki Prosvetnega delavca so uspešno preživeli čase Avstro-Ogrske in stare Jugoslavije ter režime, ki niso bili prav nič naklonjeni slovenski šoli in učitelju — pa bi to glasilo ne moglo živeti naprej v današnji slovenski samoupravni družbi, v kateri je, kot pravimo, obvečenost eden od temeljnih pogojev za ozaveščeno samoupravno delovanje?

Odločitev je v rokah ustanoviteljev, pa tudi delegatov samih prosvetnih delavcev. Vanje zaupamo.

Ob tem kratkem slovesu se veselimo z vami poletja in oddiha, obenem pa že tudi jeseni, ko bo z novim šolskim letom glasilo spet zaživelo z utripom časa.

JOŽE VALENTINČIČ

France Mihelič: Drevesa pri Fuzinah, 1942, olje na pl. Ob 80-letnici velikega umetnika objavljamo nekaj njegovih del, ki so nastala med vojno pa vse do leta 1969

dogodki
novostiTrdoživost
celodnevni
osnovnih šol

Prvih šest celodnevni osnovnih šol smo na Slovenskem ustanovili v šolskem letu 1974/75.

Z 52 oddelki so zajele 1251 učencev (0,6 odstotka vseh), danes pa jih imamo 147 s 30372 učenci ali 15,5 odstotka vseh osnovnošolcev. Zadnja leta se je v celodnevne osnovne šole preoblikovalo le malo šol, v tem letu nobena.

Zatika se predvsem pri denarju, so ugotavljali na seji Koordinacijskega odbora za celodnevno osnovno šolo pri Predsedstvu Republiške konference SZDL (9. junija t. l.), še bolj pa delovanje celodnevni osnovni šol pestijo prostorske težave, posebno še v novih naseljih z mladimi družinami in veliko otroki. Ugotavljali so tudi, da se po ustanovitvi celodnevne osnovne šole niso bistveno spremenile in zboljšale, večinoma tudi niso uresničile načrtovanega. Marsikje še zdaj nimajo jedilnice, nekaterih specializiranih učilnic in telovadnice.

Celodnevne osnovne šole komaj zmorejo zbrati sredstva za vzdrževanje in tekoče poslovanje, primanjkuje sredstev za učila, učno tehnologijo, učbenike, priročnike in druge knjige.

Zakon o osnovni šoli je celodnevno šolo opredelil kot vizijo razvoja osnovne šole, zato se ne

bi smeli zadovoljiti z zdajšnjim stanjem, še manj pa s tem, da nameravamo nekatere celodnevne osnovne šole ukiniti. Ponekod vidijo v tem edino rešitev iz prostorskih in gmotnih težav.

Celodnevna osnovna šola je napredek v razvoju naše šole, in če so jo sprejeli učenci, starši in učitelji je toliko bolj dragocena.

Vsa naša družba se mora zavzemati, da ohranimo vsaj te celodnevne osnovne šole, ki jih imamo, so dejali člani odbora in ponovno poudarili, naj raje varčujemo druge in ne tako vztrajno ter velikokrat slepo pri šolstvu, ki vzgaja in izobražuje mlade, od katerih je odvisna vsa prihodnost. Vrnitev s celodnevne na staro poldnevno osnovno šolo naj bo le izjema tam, kjer bi z vztrajanjem pri uveljavljeni obliki delovanja zaradi pomanjkanja prostora povzročili slabšo kakovost vzgojno-izobraževalnega dela. Čeprav je celodnevna osnovna šola tisto, kar bi želeli dati vsem učencem, pa moramo vedeti, da je to le ena izmed možnih rešitev. Poiskati je treba najboljše poti pri organiziranju osnovne šole, pri tem pa čimveč tistega, kar se je pri celodnevni organizaciji posebno izkazalo, uveljaviti v vseh osnovnih šolah.

L. L.

Idriart

Idriart (Inštitut za razvijanje medkulturnih odnosov z umetnostjo Ženeva), Festival Bled in Turistična poslovna skupnost Bled bodo priredili med 24. in 30. julijem **IDRIART FESTIVAL BLED**.

Zvrstilo se bo več glasbenih tečajev: violinska šola, tečaj komorne glasbe, mojstrski tečaj za violiniste, mojstrski tečaj petja, ob popoldnevih pa bodo udeleženci lahko pri vajah Festivalnega mladinskega orkestra iz Hamburga. Zanimivi bodo tudi tečaji euritmije (skupnostna umetnost gibanja rojena iz besede in zvoka), ekologije vode, folklornih plesov in pantomime. Pripravili bodo pogovor o mirovnih, duhovnih in ekoloških gibanjih in veliko koncertov. Naj naštejemo še naslove predavanj, ki se jih boste lahko udeležili: Grška umetnost

in miselnost, Shakespearjeva umetnost. Uvod v Bachovo Umetnost fuge. Človekov prostor v kraljestvih narave, zemlje, voda, zrak in ogenj. K umetnosti kmetovanja. Umetnost zdravljenja. Družbena celostna umetnost zdravstvenega vzgajanja duševno prizadetih otrok in odraslih. Zdravje v vzgojo. Cilji izobraževanja — momenti v otrokovem duševnem in telesnem razvoju. Zdrav otrokov razvoj s pomočjo glasbe. Vzgoja v predšolski otroški dobi kot celostna umetnost. Pedagoško-terapevtsko slikanje. Osnove glasbene pedagogike otroka v vrtcu in v prvih šolskih letih ter Pravljični svet kot motiv za glasbeno delo.

Za podrobnejše informacije pišite na naslov: **Odbor Festivala Idriart, 64000 Kranj, pp 85.**

Ustanovljeno slovensko
društvo pedagogov

Ob letošnjih pedagoško-andragoških dnevih na Filozofski fakulteti v Ljubljani smo 8. junija imeli ustanovno skupščino slovenskega društva pedagogov, zamisel o oblikovanju takšnega strokovnega društva pa je stara že več let.

V društvu lahko sodeluje vsakdo, ki je končal študij pedagogike (katerekoli smeri) in drugi občani, ki so s svojim strokovnim in raziskovalnim delom prispevali k razvoju pedagoških znanosti in k uresničevanju njihove družbene vloge.

Sprejeli smo pravila delovanja in program društva, izvolili petčlanski izvršni in tričlanski nadzorni odbor, predsednik društva pa je prof. Zdenko Medveš. Sedež društva je začasno na oddelku za pedagogiko na Filozofski fakulteti, letna članarina pa znaša 2500 din.

Društvo je povezano v Zvezo društev pedagoških delavcev Slovenije — to bomo upoštevali tudi pri pripravi letnega delovnega načrta.

I. V.

NALOŽBE, KI SE SLABO OBRESTRUJEJO

Sodobna izobraževalna
tehnologija se prepočasi uveljavlja

Zakaj se pri uveljavljanju sodobne izobraževalne tehnologije v izobraževanje mladine in odraslih zatika, kako pospešiti posodabljanje učnega procesa in kako zagotoviti učiteljem in predavateljem več uporabnega didaktičnega gradiva, jih usposobiti in spodbuditi k sodobnejšim načinom dela?

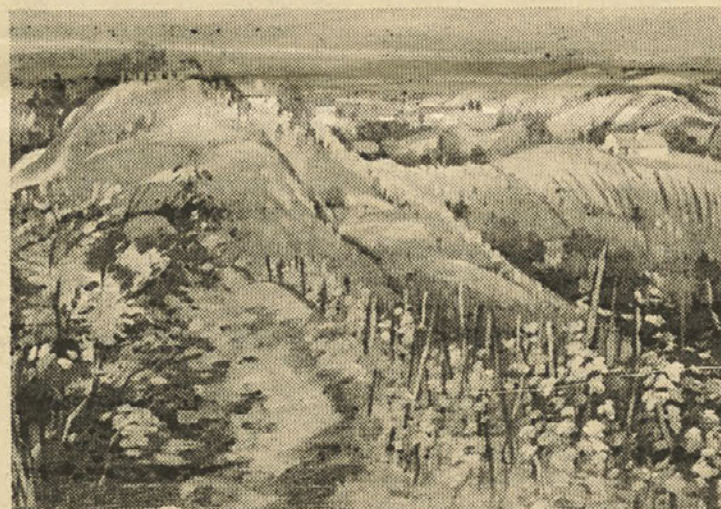
Na ta vprašanja so iskali odgovor udeleženci posveta, ki sta ga 11. 6. 1987 pripravila Koordinacijski odbor za družbeno-politično izobraževanje pri Republiški konferenci SZDL in Andragoško društvo Slovenije. Posvet je pomenil nadaljevanje lanskega posvetovanja o sodobni učni tehnologiji in multimedijskem izobraževanju odraslih, ki je bilo v Murski Soboti. Čeprav naj bi se na zadnjem posvetu razprava osredotočila na uporabo izobraževalne tehnologije pri družbeno-političnem izobraževanju, ni mogla mimo nekaterih težav, ki ovirajo uveljavljanje sodobnejše tehnologije v celotnem izobraževanju.

Zdajšnje razmere pri uporabi tehničnih pripomočkov v šolah bi lahko označili kot naš mali šolski »Feni«.

Ni malo sodobnih učnih pripomočkov, od grafoskopov in kasetofonov do računalnikov in videoprojektorjev. Vendar se ti pripomočki marsikje malo uporabljajo in se zato spreminjajo v naložbe, ki zastarevajo, ne da bi dale pričakovane sadove. V šolah, organizacijah in središčih za izobraževanje odraslih se od

teh sredstev še največ uporablja grafoskop — vsaj pri izobraževanju odraslih so se predavatelji marsikje navadili nanj in z njim poživljajo sicer pretežno verbalen učni proces. Zadrege je pravzaprav v tem, da danes večinska pedagoška in andragoška praksa ne sledita razvoju sodobne izobraževalne tehnologije, čeprav v nekaterih središčih in v teoretičnem pogledu ne zaostajamo za svetovnimi tokovi. Izvedenci za ta vprašanja so na posvetu navajali, da je bilo doslej nemara že 40 takih ali podobnih srečanj, v praksi pa ni bistvenega napredka.

V zadnjih letih je bilo za razmah izobraževalne tehnologije storjeno marsikaj — tako na Zavodu SRS za šolstvo in v Izobraževalni skupnosti Slovenije; pomemben je prispevek takih središč, kot so Inštitut Jožefa Stefana, Iskra-Delta, Zveza organizacij za tehnično kulturo, Radio, Televizija in drugi. Pri izobraževanju učiteljev nekatere visoke šole namenjajo tovrstnemu usposabljanju veliko pozornost (npr. Pedagoška fakulteta v Mariboru), na nekaterih pa vztrajajo pri predavateljski besedi kot edinem mediju.

France Mihelič: Med haloškimi vinogradi, 1942, olje, papir na lepenco

Poet, dramatik in demiurg usodnih figur kurentov in njihovih, na baladni mol uglašeni plesov, slikar, profesor in akademik France Mihelič je manj znan kot slikar pokrajine. Majhna retrospektiva njegovih krajin v širšem pomenu besede nam osveži spomin na njegovo občasne izlete v to slikarsko zvrst in tematiko, ki so vedno spremljali njegovo simbolno, literarno in psihološko ter angažirano izpovedovanje temeljnih eksistencialnih dilem, strahov in problemov.

Odnos do te vrste slikarstva je pri Miheliču enako resen in poglobljen kot do vseh drugih, čeprav je temeljni nagib drugačen. Slovenska pokrajina, ki je navdihovala že mnogo rodov naših slikarjev, se je v Miheličevi interpretaciji povsem izluščila iz okvirov idiličnih načinov obravnave in čustvene idealizacije, čeprav je najbrž pogost temeljni impulz za njeno upodobitev vendarle čustveno vznemirjenje. (Janez Mesesnel)

Posvet o prenovi organizacij za usposabljanje

Organizacijam za usposabljanje otrok in mladostnikov s motnjami v telesnem in duševnem razvoju namenjamo pri nas še zmeraj premalo pozornosti, pa čeprav morda več kot marsikje drugje. Poudarjamo, da imajo vsi otroci enake pravice in možnosti, ob tem pa pozabljamo, v kakšnih razmerah delujejo nekateri domovi in zavodi. Znano je, da mora biti Vzgojni dom nadomestilo pravega doma, vendar v dotrajanih starih gradovih in samostanih tega ni mogoče zmeraj doseči.

Predšolsko varstvo smo nekako uredili, tudi domove (internate) za mladino, ki se šola, zdaj pa smo se lotili prenove organizacij za usposabljanje, ki naj bi zagotavljale normalne življenjske in delovne razmere

vsem otrokom in mladostnikom, ki v njih živijo. Prenovljeni in novi prostori bodo omogočali drugačno, bolj kakovostno delo za različne vrste in stopnje prizadetosti. Ustanove naj bi bile razporejene po Sloveniji blizu večjih središč in čim bolj naj bi bile vrasčene v okolje.

Predvidevajo, da bo do leta 1990 prenovljenih in na novo zgrajenih kar 21 organizacij (šestnajst prenovljenih in pet novih): tri za slušno prizadete, ena za slepe in slabovidne, dve za telesno prizadete, štiri za usposabljanje zmerno, hujše in hudo prizadetih, dva mladinska doma, osem vzgojnih domov in en prevzgojni dom. Do zdaj so že opravljena investicijska dela v ljubljanskem zavodu za slepe in slabovidne, začela so se v Porto-

Moramo se torej bolj organizirati, povezati znanje in prizadevanje teh naprednih žarišč. Pri novih naložbah v izobraževalno tehnologijo moramo misliti hkrati na tehnične pripomočke in programe, na didaktično gradivo in medioteko, kjer bodo učitelji lahko dobili potrebna učila. Ne smemo zanemariti obenem sistematičnega usposabljanja učiteljev, pedagoških in andragoških vodij. Če bodo naši napori še naprej le enostranski in nepovezani, hitrejšega napredka ne bo, saj morajo sodobnejši pogledi na vzgojno-izobraževalno

delo in izobraževalno tehnologijo prodrati v vse vzgojno-izobraževalne organizacije, družba mora sprejeti znanstveno in tehnološki razvoj kot edino alternativo prihodnosti.

Hitrejša uveljavljanja sodobne izobraževalne tehnologije je pomembno tudi za družbeno-politično izobraževanje, ki v marsikaterih pogledih v krizi mora iskati nove poti tako v vsebini, kot v oblikah in metodah izobraževanja. O tem bodo vspregovorili na drugem delu posveta, ki bo jeseni.

JOŽE VALENTINCIČ

Prihodnost učiteljskega
zboru Emil Adamič

Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« ima za seboj šest desetletij uspešnega delovanja. V tem času se je zvrstilo na stotine koncertov doma in drugje, na tisoče učiteljev-zborovodij in ljubiteljev pesmi pa je svoje pevsko znanje in navdušenje širilo med mladino in odrasle.

Kljub taki slavni preteklosti se učiteljski pevski zbor v zadnjih letih ni mogel izogniti krizi, ki terja trdnost vire financiranja in nekatere spremembe v samem delovanju zboru. Predsedstvo zboru je na razširjeni seji 9. 6. 1987 obravnavalo zdajšnje težave zboru in iskalo rešitve. Ker so do zdajšnji gostitelji odpovedali zboru gostoljubnost, se bo sedež zboru preselil v Ljubljano, kjer mu je Zveza kulturnih organizacij Ljubljana Center dala v souporabo za vaje glasbeno sobo na Kerkovem trgu. Pričakujejo, da bodo dobili prostor tudi za administrativni sedež zboru, arhiv pa naj bi shranil šolski muzej.

Zbor naj bi zaposlil tudi honorarnega tajnika, ki bi prevzel organizacijske zadeve.

Z zbiranjem denarja za delo zboru so bile zadnja leta težave.

Še največ razumevanja so pokazale šole, saj jih je lani več kot polovica nakazala zboru podporo članarino (5000 din). Na pomoč in razumevanje vodstev šol, učiteljskih in vzgojiteljskih kolektivov zbor računa tudi v prihodnje. Republiški odbor Sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti, ki je pokrovitelj zboru, naj bi poslal vzgojno-izobraževalnim organizacijam v podpis samoupravni spoznam, s katerim bi samoupravo uredili razmerja med zborom in vzgojno-izobraževalnimi organizacijami. Zbor fi-

nančno podpira tudi Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev, moralno podporo pa ima pri vseh prosvetnih organih.

Program zboru in organizaciji njegovega dela bo treba prilagoditi novim razmeram. Zboru, doslej vadil ob sobotah in nedeljah; ljubiteljska vna pevecu mu je dolga leta zagotavljala trdnost. V današnjih časih takega žrtvovanja prostega časa (in tu osebnega denarja) ne moremo več pričakovati niti od pedagoških delavcev. Po predlogu direktorja Mirka Šlosarja naj bi učiteljski pevski zbor prerastel v stalno obliko strokovnega spolnjenega učiteljev glasbenega pouka in zborovodij s seminarji med poletnimi in zimskimi počitnicami. Temu naj bi bil prilagojen tudi program dela, da učitelji prenesli novosti na šole, obogatili z njimi programe svojih pevskih zborov in glasbenega pouka.

Med razširjenim krogu udeležencev ne bi bilo težko zbrati dovolj zavzetih članov zboru, ki bi se udeleževali dodatnih vaj, da bi lahko med letom nadaljeval uspešno tradicijo njegovega nastopanja.

Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« torej ne bo zamrl. Če ga prepustili odmiranju, bi bila škoda prevelika, saj bi se odrekli možnosti za dvig pevске kulture med mladimi in bi se sprijaznili tem, da bi mladi utonili v močnem »glasbenem ropotu«. Razumevanje in moralno podporo družbe pa bo treba dopolniti s ustreznimi denarnimi pomočmi; tem je pomembno, da nobena šola ne odreče zboru tistih nekaj tisočakov letne podporne članarine, ki mu zagotavlja nadaljnje delovanje.

I. V.

šolstvo. Opozorili so tudi, da največ težav z lokacijami in gradnjo teh domov in zavodov težko je namreč dobiti dovolj nje. SZDL je obljubila, da jih bo podprla in jim pomagala pri reševanju teh in podobnih težav. Udeleženci posveta so ugotovili, da zdajšnji normativi za zbiranje davkov niso ustrezni in da je treba čimprej določiti in potrditi nove. Strokovnjaki in delavci organizacij za usposabljanje so se predlagali, naj bi pri Izobraževalni skupnosti Slovenije ustanovili poseben odbor za to področje, ki bi deloval podobno kot odbor za osnovno šolo in usmerjen v izobraževanje. Pričakujejo, da bodo tako lahko bolj enakopravno obravnavali tudi vprašanja motenih otrok in mladine.

L. L.

BODO REKLI DELEGATI SVOJ DÁ?

Pedagoški tisk na razpotju

aktualno

Kakšno vlogo in perspektivo ima v današnjih časih osrednji pedagoški periodični tisk, kamor spadajo reviji Sodobna pedagogika in Vzgoja in izobraževanje ter časopis Prosvetni delavec? So ta glasila v sodobnem sistemu vzgoje in izobraževanja nepogrešljiva, nujno potrebna učiteljem in vzgojiteljem, ali pa so malo pomemben dodatek k okrožnicam, delegatskemu in drugemu gradivu? Ob izjemni rasti tiskarskih stroškov, ki jim dotacije že nekaj let ne sledijo več, pa tudi naročnina le od daleč, bo treba odgovoriti na ta vprašanja, saj je zaradi vedno bolj skromne gnotne osnove prihodnost vseh treh glasil sicer negotova.

Prihodnosti teh glasil in zboljšanja njihovega gnotnega stanja je bil namenjen posvet pri predsedniku Izobraževalne skupnosti Slovenije, pripravljen na pobudo predsedstva Posebne izobraževalne skupnosti za pedagoško usmeritev, in so se ga udeležili tudi predstavniki obeh revij in Prosvetnega delavca. Na posvetu so se izoblikovala nekatera stališča in pobude, ki jih bosta obravnavala še odbora za osnovno in usmerjeno izobraževanje; o predlogih naj bi nato odločala skupščina Izobraževalne skupnosti Slovenije.

Veliko je razlogov, ki govorijo o potrebnosti rednega izhajanja in kakovostnega napredka osrednjega pedagoškega periodičnega tiska. V naši republiki je v vzgoji in izobraževanju zaposlenih okoli 25 tisoč pedagoških in andragoških delavcev, ki so razpršeni po vsej republiki v razvejani mreži vzgojno-varstvenih in vzgojno-izobraževalnih organizacij. Zaradi svojega posebnega družbenega in narodnega pomena mora celoten sistem vzgoje in izobraževanja delovati skladno, sam vzgojno-izobraževalni proces pa mora potekati po sodobnih dognanjih pedagoških znanosti in v skladu s temeljnimi cilji vzgoje in izobraževanja. Zato moramo pedagoškim delavcem omogočiti, da sledijo celotnemu dogajanju, spremembam in novim ugotovitvam o vzgoji in izobraževanju, da poglabljajo in dopolnjujejo

svojo pedagoško izobrazbo in tudi sami ustvarjalno sodelujejo pri razvijanju te dejavnosti. To vlogo mora opravljati osrednji pedagoški periodični tisk; brez njega bi nastala vrzel v informativno-komunikacijskem pretoku znotraj vzgoje in izobraževanja.

VSAKO GLASILO IMA SVOJO PODOBO

Vsako izmed teh glasil ima svojo programsko zasnovo, svoj krog bralcev in sodelavcev, svojo značilno podobo in svojega izdajatelja.

Prosvetni delavec se je iz ožjega stanovskega glasila preoblikoval z leti v 14-dnevnik za aktualna vprašanja vzgoje in izobraževanja, ki pa ohranja tudi vlogo glasila delavcev te dejavnosti, organiziranih in dejavnih v svojem sindikatu, v strokovnih društvih in delegatskem sistemu. Ima skoraj osem tisoč naročnikov, bralcev pa še enkrat toliko. Prosvetni delavec razvija prednostne možnosti strokovno-informativnega štirinajst dnevnika, ki lahko sproti seznanja bralce z novostmi, osvetljuje aktualna vprašanja vzgoje in izobraževanja, hkrati pa je tribuna, na kateri lahko prosvetni delavci javno povedo svoja mnenja, svoje izkušnje in predloge.

Revija Sodobna pedagogika ima skoraj stoletno tradicijo, izdaja pa jo Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije. Tiska se v nakladi 2600 izvodov. Kot strokovno-znanstvena revija zrcali razvoj naše pedagoške in andragoške teorije in prakse; teoretična misel, obogatena z izsledki novejših raziskav, pa daje praksi potrebno strokovno usmeritev.

Vzgoja in izobraževanje je mlajša strokovna revija, ki poglavljen obravnava aktualna vprašanja vzgoje in izobraževanja, zlasti tista, ki so povezana z reformnimi spremembami, s prenovno in posodabljanjem vzgojno-izobraževalnega dela v predšolski vzgoji, osnovni in srednji šoli. Revija izdaja Zavod SRS za šolstvo, njena naklada pa znaša 2700 do 3000 in več izvodov, kar je odvisno od priloge, namenjenih strokovnemu spoprijemanju.

Vzgoja in izobraževanje je pomemben pripomoček pri razvojno-svetovalnem delu in strokovnem spopolnjevanju pedagoških delavcev, prispevki in priloge pa uporabno gradivo za učiteljevo samoizobraževanje, za seminarje in strokovne aktivnosti.

Za razliko od drugih strokovnih revij (ki zajemajo ožja področja in so namenjene le nekaterim vrstam učiteljev). Prosvetni delavec, Vzgoja in izobraževanje ter Sodobna pedagogika zajemajo celotno področje vzgoje in izobraževanja in so namenjeni najširšemu krogu učiteljev, vzgojiteljev in drugih sodelavcev. Bržkone pa smo vsi skupaj premalo storili, da bi si prosvetni delavci vzeli potreben čas za stalno dopolnjevanje svoje obveščenosti in širitev strokovne izobrazbe, kar zahteva od njih vzgojno-izobraževalno delo.

UGOTOVITVE IN POBUDE POSVETA

Na posvetu so bili udeleženci enotnega mnenja, da so vse tri publikacije potrebne in se jim kljub današnjim razmeram ne moremo odpovedati. Splošna je ugotovitev, da so pedagoški delavci še premalo seznanjeni z novostmi v pedagoški teoriji in praksi in da bi bilo treba še več storiti za kakovosten razvoj osrednjega pedagoškega periodičnega tiska.

Da bi zagotovili temu tisku zadostno, stalno in zanesljivo gnotno podlago, naj bi zanj predvidela izdatnejšo finančno pomoč Izobraževalna skupnost Slovenije iz sredstev za skupne naloge in za potrebe narodnega pomena. S sklepom skupščine Izobraževalne skupnosti naj bi se temu primerno dopolnil srednjoročni načrt Izobraževalne skupnosti Slovenije. Ob tem se je treba dogovoriti tudi z dru-

gimi skupnostmi in organizacijami, ki sofinancirajo reviji in Prosvetnega delavca, da povečajo svojo pomoč, medsebojne pravice in obveznosti pa naj se uredijo s samoupravnimi sporazumi. Izdajatelji pa morajo poskrbeti za čimbolj gospodarno uporabo denarja: pri tem naj bi se naročnina ravnala po cenah sorodnih glasil, vendar tako, da bi bila dostopna prosvetnim delavcem. Čimprej je treba urediti ustanovitvena razmerja in gnotni položaj Prosvetnega delavca, ki mora ostati še naprej tudi glasilo sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti. V Prosvetnem delavcu naj bi s sodelovanjem strokovne službe Izobraževalne skupnosti Slovenije začela izhajati bolj stalna rubrika Izobraževalne skupnosti Slovenije in njenih organov. Prav bi bilo, da bi tudi Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo obnovil svoje Objave v Prosvetnem delavcu in tako seznanjal širšo pedagoško javnost z odločitvami komiteja, Zavoda SRS za šolstvo in drugih republiških organov.

Za usklajevanje med revijama ter Prosvetnim delavcem naj bi še naprej skrbela Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev, za medsebojno vsebinsko usklajenost in delitev dela pa uredništva in uredniški odbori.

Take so pobude in predlogi posveta. O njih bodo dokončno odločali delegati v skupščini Izobraževalne skupnosti Slovenije, ki bodo bržkone dodali še nove pobude za hitrejši kakovosten napredek vseh treh glasil. Šele ugodnejše gnotne možnosti bi to tudi omogočile, saj je tudi pri izdajanju in urejanju teh glasil ekonomska logika neizprosna.

JOŽE VALENTINČIČ

Obramba ali mirovna vzgoja?

Svet za vzgojo in izobraževanje RK SZDL o pobudah mladih

Mladi so v svoji organizaciji, zlasti še v delovni skupini za mirovno gibanje pri RK ZSMS, že nekaj let kritični do celotnega področja obrambne vzgoje. Vedno znova zahtevajo, da moramo dati na vseh ravneh prednost mirovni vzgoji. Pred kratkim so ta vprašanja širše razčlenili v pogovoru za okroglo mizo o temi Vojaška vzgoja od vrta do univerze. Razpravo so pripravili že navedena delovna skupina, skupina za obdelovanje šolskega polja in Svet za vzgojo in izobraževanje pri RK ZSMS, sodelovali sta pa tudi Sekcija za kulturo miru pri ŠKUC Forumu in Univerzitetna konferenca ZSMS. Med drugim so v razpravi opozorili, da sta tako domovinska kot obrambna vzgoja v programih predšolske vzgoje in osnovne šole neprilagojeni otrokovi starosti in militaristično usmerjeni, kar ni v skladu niti s pedagoškimi

niti z našimi splošnimi družbenimi načeli.

V pogovoru za okroglo mizo so predlagali, da bi morali temeljito spremeniti predmet obramba in zaščita v srednjih šolah, ukiniti predmet splošna ljudska obramba in družbena samozaschita na visokih šolah, vojaške spretnosti pa naj bi poučevali samo v vojski. S temi pobudami je Republiška konferenca ZSMS seznanila Republiško konferenco SZDL, Svetu za vzgojo in izobraževanje pri tej konferenci pa so poslali tudi konkretne predloge za sprejembo učnega načrta obrambe in zaščite v srednjih šolah. V njem naj bi vsebino in smotre preoblikovali tako, da bi predmet bolj kot doslej vzgajal mirovno zavest in pripravljal mlade na sožitje in sodelovanje, namesto da bi jih enostransko

obrambno usposabljal kot došlej. Mladi se zavzemajo za zmanjšanje števila ur in so proti obveznemu bojnemu streljanju z vojaško puško v srednji šoli.

Ko je Svet za vzgojo in izobraževanje pri RK SZDL 18. 6. t. l. razpravljal o teh predlogih, je prevladala ugotovitev, da potrebujemo za tehtno in celostno obravnavo ciljev, vsebine, organiziranosti in uspešnosti obrambne vzgoje najprej temeljito strokovno razčlenitev teh vprašanj. Osvetliti jih je treba tako s pedagoškega kot s političnega in vojaškega vidika — en sam vidik je premalo. Tako naj strokovne službe povedo, kaj je resnica o militarizaciji otrok v vrtcih in osnovnih šolah, vsestranska strokovna razprava pa naj — brez površnosti in enostranske politizacije — razčleni očitke in predloge.

Med obrambno in mirovno vzgojo pa v naši družbi ne sme biti nasprotja, niti ju ne moremo postaviti eno proti drugi. Znana je naša opredelitev za mir, upoštevati pa moramo tudi stvarnost današnjega sveta in biti pripravljeni na obrambo svobode, če bo treba. Ne smemo pozabiti bridke izkušnje iz druge svetovne vojne, ko je bilo največ žrtev med našimi ljudmi, ker se niso znali braniti.

Končni sklep razprave: Svet za vzgojo in izobraževanje bo zbral delovno skupino, v kateri bodo predstavniki strokovnih ustanov, ustreznih organov, ZSMS in drugih organizacij. Po temeljitim strokovnem pretresu teh vprašanj in pobud mladih naj skupina pripravi gradivo in predloge (lahko tudi alternativne) za ponovno razpravo.

J. V.

Odmevi na zakon se še niso polegli

Čeprav je Zakon o pedagoški službi običaj pred sprejetjem in čaka na boljše čase ali pa na novo preobleko, se razprave o njem in nekaterih vprašanjih, ki jih je sprožil, niso polegile. Mladi so se s njim znova ukvarjali v Sekciji za obdelovanje šolskega polja, o njem so kritično spregovorili na pedagoško-andragoških dnevih ljubljanske Filozofske fakultete, v Mladini je objavila svoja stališča Sekcija za filozofijo v srednjih šolah, v Delu pa Sekcija psihologov v vzgoji in izobraževanju. Posebna delovna skupina Izobraževalne skupnosti Slovenije, ki ji je zaupana skrb za prihodnost zakona, se namerava opreti na vidne pedagoške strokovnjake; Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije pa načrtuje o tem jeseni okroglo mizo.

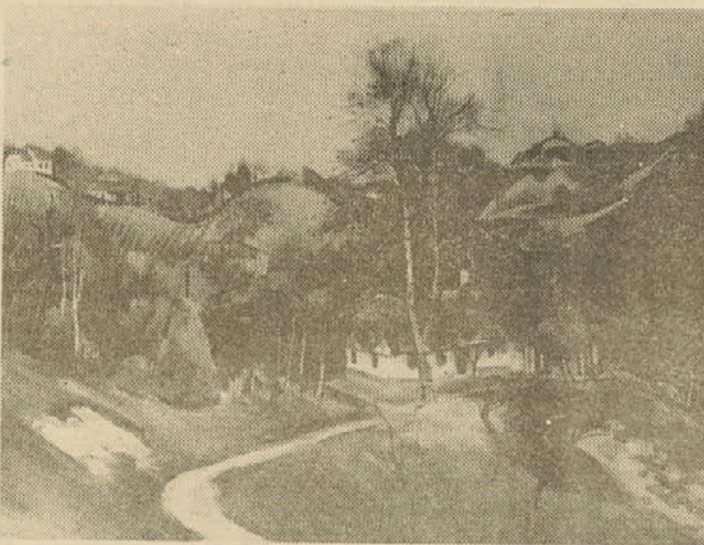
Govorice, da bo Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo »speljal« zakon tako, da ga bo predložil Skupščini SRS med šolskimi počitnicami, je demantiral sam predsednik tega komiteja. Tako bo za zdaj ostal v veljavi zdajšnji zakon, v praksi pa se ne bo nič spremenilo — ali pa vendarle?

Kritične razprave o predlogu zakona in njegovi zli usodi vztrajno opozarjajo, da bo treba — ne le v zakonu — spremeniti nekatere preživele navade. Za

razvijanje in posodabljanje vzgoje in izobraževanja potrebujemo v današnjih časih mnogo več kot individualne in skupinske nadzorne preglede in direktivno svetovanje, ki jim včasih sledi. Posodabljanje vzgoje in izobraževanja se mora začeti pri posodabljanju metod in oblik razvojno-svetovalnega dela, ki bo moralo kar najbolje povezati vse naše pedagoške zmogljivosti od šol do posebnih ustanov. V razvitih demokratičnih odnosih se tudi učitelj upravičeno otesa metod vodenja, ki mejijo na pritisk in avtokratizem. Res je, da tega pri mnogih pedagoških svetovalcih ni bilo in da jim delamo kakršnim koli tovrstnim posploševanjem krivico. Res pa je tudi, da je država v preteklosti od časa do časa rada z nadzorom žugala vsem šolnikom brez izjeme in da smo imeli (in imamo še) pobornike nadzora kot »zmeraj uspešne« metode trde roke, ki se ji v šolstvu ne smemo odpovedati — in to ne le kadar je kaj narobe, ampak tudi iz čisto preventivnih razlogov.

Pogovori o pedagoški službi, o razvijanju in svetovanju, o spremljanju in spodbujanju pedagoških delavcev se bodo tako v jeseni nadaljevali in vrtali v vprašanja, ki jih bo treba sodobneje rešiti — predvsem v življenju, pa tudi v zakonu.

J. V.

France Mihelič: Haloze, 1938, olje na pl.

● Približno pet odstotkov avstrijskih prebivalcev je pozabilo brati in pisati, ker po končani osnovni šoli niso imeli dovolj priložnosti, da bi to počeli. Ministrstvo za izobraževanje, znanost, raziskovanje in za družbene dejavnosti je pripravilo zanje letos posebne tečaje in organiziralo pomoč za učenje na njihovih domovih.

● Od leta 1970 se v Nemški demokratični republiki izobražuje in spopolnjuje v stroki več kot šestdeset tisoč tujcev, večinoma iz dežel v razvoju. Šolajo se v organizacijah za strokovno izobraževanje in se spopolnjujejo ob delu. Zdjaj se tam šola in izpopolnjuje približno dva in pol tisoč tujcev.

aktualno

Novost: trženje v izobraževanju

Hiter razvoj novih tehnologij zahteva nenehno izobraževanje večine zaposlenih. V razvitih deželah si še posebno prizadevajo, da bi premostili jezo med razvojem tehnologije in razvojem človeških zmogljivosti. Izpopolnjeno tehnologijo, ki trka na vrata, velikokrat omejujejo ljudje s svojim neznanjem. Vse pogosteje se sprašujemo, kako jih usposobiti, da bodo znali ravnanje z najnovejšo tehnologijo in da bodo ustvarjali programe zanje.

Šola še zmeraj izobražuje (in bo izobraževala) za določen poklic. Težava je v tem, ker veliko poklicev, ki jih bomo potrebovali čez nekaj let, danes še ni mogoče natančno opredeliti. Zato morajo imeti zdajšnji in prihodnji diplomanti veliko znanja in biti pripravljeni na nenehno prepletanje dela z učenjem v svojem poklicnem obdobju.

Vidno vlogo pri tem pa imajo izobraževalni centri in službe za izobraževanje pri posameznih delovnih organizacijah.

V svetu se je uveljavilo **trženje izobraževanja**, zanj pa veljajo enake zakonitosti kot za trženje porabnih izdelkov. Potrebujemo svoje uporabnike, zahteva učinkovito komunikacijo s tistimi, ki jim je namenjeno, ponuditi jim mora takšne izobraževalne storitve, ki jih bodo potrebovali zdaj in v prihodnje. Vodstva izobraževalne dejavnosti morajo določiti vrsto in obseg izobraževalnih storitev, zagotoviti izdelavo izobraževalnih programov in organizirati dostopnost izobraževalnih storitev — ne glede na to, ali je zanje izobraževalna storitev glavni izdelek, ki ga tržijo ali pa je le del tega izdelka.

Takšne službe so posebno nujne pri podjetjih, ki se ukvarjajo z visokimi tehnologijami. Pri italijanskem Fiatu so pred nekaj leti ustanovili izobraževalno središče kot samostojno delnišarsko podjetje, ki samo skrbi za svoje poslovanje, za zaposlene, samo pripravlja ustrezne programe in nabavlja potrebno tehnično opremo.

Svoje programe prodajajo pod enakimi pogoji znotraj podjetja in zunanjim kupcem, zato si prizadevajo za vedno večjo kakovost, ki je vsaj tolikšna, kot pri izobraževalnih storitvah drugih podobnih organizacij. Tudi uporabniki znotraj Fiata tehnološko razmislijo, ali se bodo in koliko se bodo izobraževali, saj vse plačujejo po polni ceni. Trženje izobraževanja se je še posebno razvilo v računalništvu: samo v ZDA na tem področju zaposlujejo četrtilijona poklicnih inštruktorjev in 58 odstotkov vseh podjetij z nad petdesetimi zaposlenimi ima vsaj enega, ki se ukvarja s tem.

Gradivo o trženju izobraževanja, ki ga je pripravil Lucijan Rejec iz novogoriške Iskre Delta kaže, da tudi pri nas še postopno uvajamo tržne zakonito-

sti v izobraževanje. Največ je na tem področju naredila Iskra Delta, ena naših največjih organizacij, ki se ukvarja z računalništvom. Svojim porabnikom ponujajo približno dvesto različnih tečajev, največ je petdnevni intenzivni. Uspešno se povezujejo z Univerzo v Mariboru in na Hrvaškem z varadžinsko Fakulteto za informatiko.

Poslovni načrti Iskre Delta, da bo organizirala izobraževalni center tudi na zunanjem tržišču (v Avstriji), je seveda spodbuden, svojo izobraževalno ponudbo pa nameravajo razširiti tudi na programe, ki niso vezani samo na njihovo strojno opremo. To zahteva natančnejše ugotavljanje zdajšnjih in prihodnjih potreb uporabnikov.

O sistematičnem preučevanju tržnišča pri nas še ne moremo govoriti — vsa dozdajšnja izobraževalna dejavnost se je razvila predvsem zato, da je podpirala nove izdelke — vsa takšna prizadevanja so omejena le na anketiranje uporabnikov izobraževalnih storitev o zdajšnjih izobraževalnih programih.

Tudi z načrtovanjem, ki je naslednji korak po natančno raziskanem tržišču, se ne moremo posebej pohvaliti. Strateško načrtovanje naj bi zajelo izbiro trga, razvoj izobraževalnih programov, načrtovanje atraktivnih in učinkovitih prodajnih strategij in oceno povpraševanja. V ugodnejšem položaju so izobraževalni centri tistih naših delovnih organizacij, ki zastopajo tuje multinacionalke in njihove izobraževalne programe samo prilagajajo našim razmeram. Težje pa je domačim izdelovalcem, ki morajo vse programe pripraviti sami.

Pri trženju izobraževanja so zelo pomembne cene, te pa pri nas pogosto povzročajo zmedo. Zaradi inflacije so zmeraj previsoke, hkrati pa je znanje in izobraževanje v naši družbi preizkušeno, tako da se cene izobraževalnih storitev pri nas zelo razlikujejo od resničnih. To vidimo iz tele primerjave: v ceni ameriške družbe DEC se cena za klasične tečaje giblje od 900 dolarjev za tridnevno do 1300 dolarjev za najdražje petdnevne. Tako imenovani »samoizobraževalni paketi« pa stanejo v povprečju za CBI 750 dolarjev in za video pakete 3700 dolarjev. Pri nas pa so cene za enake tečaje za več kot desetkrat nižje.

Izobraževanje na temeljih trženja je pri nas novost, ki jo bi morali bolj razvijati. Zato pa je še posebno pomembno, da natančno vemo, kakšne so potrebe gospodarstva. Izdelati bi morali nekaj osnovnih programov za trženje izobraževanja, prizadevanja Iskre Delte po »proizvodnji znanja« pa naj bodo spodbuda za to.

L. L.

Seminar za učitelje samoupravljanja s temelji marksizma

Republiški sekretariat za ljudsko obrambo pripravlja skupaj s Pedagoško fakulteto v Mariboru tridnevni seminar za strokovno usposabljanje učiteljev obrambe in zaščite, ki poučujejo v tečajnih oblikah ta predmet v 7. in 8. razredu osnovne šole.

Seminar bo od 26. do 28. 8. t. l. v Izobraževalnem centru za SLO in DS v Pekrah pri Mariboru, kjer bo poskrbljeno tudi za prehrano in prenočišče.

Kotizacije ni. Prijave sprejema do 15. 7. 1987 Sektor za obrambno vzgojo pri Republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo, Ljubljana, Župancičeva 3. Potem ko bodo prejeli prijave z bistvenimi podatki, bodo udeležencem poslali podroben program seminarja in drugo gradivo.

Za boljše poklicno usmerjanje

Pogovor o nalogah in nosilcih poklicnega usmerjanja v SR Sloveniji

Koordinacijski odbor za poklicno usmerjanje in usmerjanje vpisa v SR Sloveniji, je na svoji 32. seji dne 17. aprila sprejel Dogovor o nalogah in nosilcih poklicnega usmerjanja v SR Sloveniji.

Dogovor je nastal dve leti. Pripravljala ga je delovna skupina, ki jo je imenoval Koordinacijski odbor za poklicno usmerjanje. O osnutku so najprej razpravljali v strokovnih skupinah (šolstvo, zaposlovanje, kadrovske delavci itd.), ki se po temeljni funkciji ukvarjajo s poklicnim usmerjanjem, nato pa je šel v javno razpravo k vsem podpisnikom Druženega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji, zlasti zato, ker so ti nosilci naloge poklicnega usmerjanja.

Po uskladitvi vseh stališč in predlogov je bil Dogovor o poklicnem usmerjanju letošnjega aprila sprejet.

»Kočljiv naslov...«

Ali je Dogovor o poklicnem usmerjanju družbeni dogovor ali samoupravni sporazum, so se že ob naslovu tega dokumenta spraševali dobri poznavalci samoupravnega prava. Za poznavalce slovenskega jezika je to priveden problem.

»Dogovor, sporazum, soglasje glede kakih določil ali obveznosti« (Slovar slovenskega knjižnega jezika I, str. 440). Tako razumevanje pojma dogovor je bil cilj sestavljalcev besedila Dogovora o poklicnem usmerjanju. In tako so ga, kot je bilo videti pozneje, razumeli tudi vsi udeleženci v strokovni in javni razpravi (z eno izjemo) in sprejeli Dogovor o poklicnem usmerjanju kot dokument, ki vsebuje določila in obveznosti, s katerimi soglašajo.

Ta dokument bo izvedbeni akt zdajšnjega 59. člena (v delovnem gradivu) Druženega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji.

...In še nekoliko bolj »kočljiva« sestava

Dogovor o poklicnem usmerjanju je nastal v skladu s temeljno usmeritvijo, naj bo čim bolj konkreten in čim manj deklarativen.

Zato Dogovor o poklicnem usmerjanju nima nobenih splošnih opredelitev, ki bi bile zlahka sprejemljive, hkrati pa bi nalagale le malo obveznosti. Razdeljen je na osem poglavij. V vsakem od njih so našteje konkretne naloge poklicnega usmerjanja — ali za poklicno usmerjanje. In še več. Pri vsaki nalogi so navedeni nosilci naloge, izvajalci naloge in kot smiselni sklep še uporabniki rezultatov, ali boljše — komu je izvajanje naloge namenjeno.

Zaradi določenosti nalog, obveznosti nosilcev in izvajalcev, je povsem razumljivo, da je bilo usklajevanje do končnega sprejema dolgotrajno.

Čemu dogovor o poklicnem usmerjanju

Dogovor o poklicnem usmerjanju je bil naši republiki nujen potreben. Najprej zato, ker moramo v Sloveniji zelo skrbeti za poklicni razvoj vsakega posameznika, ker teh posameznikov (imenuje jih tudi človeški resursi ali kadri) nimamo dovolj in zato, ker je posameznikov pravičen poklicni razvoj tudi pogoj za družbeni razvoj.

Drugi pomembni razlog pa je v tem, da je poklicno usmerjanje v svojem razvoju postalo pri nas družbena dejavnost, ki jo uresničujejo številni družbeni subjekti. Tako oblika dela lahko postane povsem neučinkovita, če niti subjekti ne delujejo usklajeno.

Pot uresničevanja

Prav doseganju teh dveh in še drugih ciljev je namenjena konkretna oblika Dogovora o poklicnem usmerjanju. Vsaka naloga ima nosilca, izvajalce in uporabnike.

Nosilci nalog so pretežno podpisniki Druženega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji in nekateri drugi subjekti, ki so po svoji družbeni vlogi nosilci nalog poklicnega usmerjanja. Nosilci nalog zagotavljajo možnosti za

uresničevanje nalog, dajejo izvajalcem pobude, pripravijo skupaj z njimi načrt uresničevanja naloge, kadar je potrebno, usklajujejo delo in poskrbijo, da so uporabniki seznanjeni z dosežki. Nosilci lahko pritegnejo k izvajanju tudi druge izvajalce, ki v dokumentu niso navedeni.

Izvajalci nalog so strokovni delavci raznih poklicev (npr. kadrovske delavci, učitelji, psihologi, raziskovalci na raznih področjih idr.). Njihova naloga je, da skladno z načrtom za izvajanje naloge uresničujejo svoj delež v celotni nalogi.

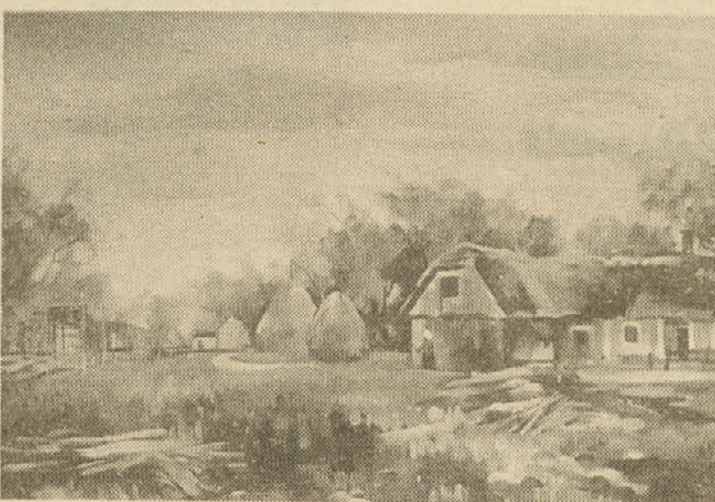
Povezanost med nosilci in izvajalci zagotavlja usklajeno uresničevanje posameznih nalog.

Vsebina dogovora

Naloge so v dokumentu razdeljene v osem vsebinskih sklopov (poglavij), v katerih je zajeta dejavnost poklicnega usmerjanja. Na kratko nekaj o tem.

Načrtovanje kadrov in načrtovanje izobraževanja (kot prvi poglavji) sta na začetku zato, ker celotno poklicno usmerjanje deluje v zdajšnjem izobraževalnem sistemu in svetu dela in zato nujno potrebuje dovolj jasno vizijo prihodnosti.

Poleg načrtov pa je treba upoštevati tudi razlike med načrtovanjem in stvarnim. Zato so v to poglavje vpisane zahteve po izdelavi strategije za dolgoročno ter programov in ukrepov za kratkoročno odpravo neskladij

France Mihelič: Šturmec, 1937, olje na pl.

med ponudbo kadrov (izobraževanje) in potrebami po kadrih (združeno delo).

Izvajanje nalog, ki bodo uresničevale navedeno, bo dajalo posamezniku boljše možnosti za poklicno odločanje od začetka izobraževanja do konca poklicne poti.

Naloge, strnjene v tretjem poglavju, so navidez rutinske. Vsebine nalog se nanašajo na vsakoletne dejavnosti ob načrtovanju kadrov in izobraževanja in dejavnosti ob vpisu. Njihovo uresničevanje je zelo pomembno za vsakega posameznika, ki vstopa v izobraževalni proces, ali pa ga zapuša.

Na eni strani gre za vse dejavnosti, ki naj omogočijo vključevanje učenca, študenta, delavca in seznanjanje, kako se lahko izobražuje (redno, ob delu, iz dela), na drugi strani pa dejavnosti, ki ustvarjajo možnosti in seznanjajo vse, ki se prenehajo izo-

braževati, z njihovimi možnostmi za vključitev v delo.

Naloge v poglavju Poklicna vzgoja (IV) pokažejo, da je težišče poklicne vzgoje delo z mladimi in sicer od vrta naprej, ves čas, ko se izobražujejo, ko je treba razvijati interese, sposobnosti, odnos do dela in druge osebnostne lastnosti. Vendar to ni samo naloga šole. Izkušnje srednjega izobraževanja in pripravnika kažejo, da je za oblikovanje odnosa do dela še mnogo pomembnejši stik (učenca ali pripravnika) z delom v delovni organizaciji (proizvodno delo, delovna praksa, dobro izpeljano pripravništvo idr.).

Dobra poklicna vzgoja v šoli in ob delu odločilno pripomore k temu, da posameznik (tudi odrasli) dejavno sodeluje in stalno načrtuje svoj nadaljnji poklicni razvoj.

V poglavju V so združene naloge s področja poklicnega informiranja, ki določeneje opredeljujejo, kdo mora pripraviti in kdo vse prenašati te informacije.

Poudariti je treba, da mora biti združeno delo (bodisi posamične organizacije združenega dela ali asociacije, kot npr. splošna združenja, skupnosti za zaposlovanje, medobčinske gospodarske zbornice, skupaj z drugimi izvajalci) bolj agresivno pri pripravi in prenašanju informacij o delu in poklicih. Te so za tiste v izobraževanju zelo pomembne najprej kot informacija, ki obvešča, pogosto pa še pomembnejše kot informacija, ki preoblikuje in spreminja nepopolna ali napačna stališča do posameznih del in nalog.

Prav tako pa je nujno, da pride več informacij o vseh vrstah in oblikah izobraževanja (tudi spolnjenjave in usposabljanje) do delavcev, ki so že zaposleni. Pogosto prav nepoznavanje možnosti prepreči prvi korak k dopolnjevanju poklicnega znanja.

Poglavje VI zajema naloge poklicnega svetovanja. Zajema

ustreznosti poklicnega svetovanja. S tem je spremljanje temeljni vir za vedno boljše poklicno informiranje in svetovanje rodovom, ki prihajajo.

V zadnje (VIII) poglavje dogovora smo strnili nekaj teoretičnih nalog, ki jih je treba opredeliti za strokovni razvoj dejavnosti poklicnega usmerjanja, nekateri nalogi, ki bodo omogočile daljnji strokovni razvoj izvajalcev poklicnega usmerjanja materialni razvoj ob družbenem in strokovnem usklajevanju dejavnosti.

Kljub opisanemu dokumentu ne prinaša novih nalog in obveznosti, pač pa pregledno združuje naloge poklicnega usmerjanja, nosilce in izvajalce, ki jih morajo uresničevati v poklicnem usmerjanju, kot enem od podsistemov kadrovske politike.

Nova obremenitev za »šolstvo«?

Dogovor o poklicnem usmerjanju obravnava področje, ki je sestavni del vzgoje in izobraževanja. Zato je razumljivo, da je ta celota očitno v vseh delih dogovora o poklicnem usmerjanju svojimi strokovnimi delavci, raziskovalci, samoupravnimi upravnimi organi. Vsak sodeluje seveda pri svojih nalogah in področju svojih pristojnosti.

Pomembno pa je, da Dogovor o poklicnem usmerjanju jasno pokaže, da »šolstvo« ni edini nosilec poklicnega usmerjanja. Vse enake deleže v celnem procesu imajo združeno delo s svojimi strokovnimi delavci v osnovnih celicah (ozdih), z delom v strokovnih združenjih in upravnih organih.

Vsaka teh dveh celotnih svojih, pogosto podobnih, delovnih nalog, ki se dopolnjujejo. Obe pa imata skupen cilj: čim boljši razvoj vsakega posameznika na vsej izobraževalni delovni poti.

Druga, morda bolj praktična vrednost Dogovora o poklicnem usmerjanju je, da ponudi mnogim odgovorom na pogosta vprašanja, kaj kdo naredi v celotnem procesu poklicnega usmerjanja. »šolstvu« (zlasti v VIO in VDO) so pogosta vprašanja delavoljnih ljudi, kje dobiti še več informacij za poklicno informiranje, kakšne so boljše poklicne vzgajati, kako dobro poklicno svetovati in in še.

In tretja vrednost, morda naša družbeni razvoj pomembnejša, je, da so natančno opredeljeni nosilci, izvajalci, in uporabniki in da je njihov odnos vzajemni, povraten. To pomeni, da lahko uporabnik zahteva rezultate, ki jih bo uporabil, da lahko izvajalec »povpraša« nedejavnega nosilca kdaj in kako bo opravi delo pri svoji nalogi in podobno.

Dogovor bomo uresničevali mi

Ob vsem tem pa velja na koncu poudariti, da Dogovor o poklicnem usmerjanju nikomur ne prinaša novih nalog.

Njegova prednost, če bo družba to prednost priznala, je konkretnost, nedvoumna opredelitev odgovornosti in pobud za usklajeno delo. Od nas vseh pa je odvisno, ali bo vsak prispeval svoj delež za boljše razvojne možnosti vsakega posameznika, ki je zdaj v šoli ali na delu, in za tiste, ki šele začenejo solanje in delo.

MARKO ŽVOKELJ

ČAČETNO BRANJE IN PISANJE

Prepletanje starega in novega

Kdo je pismen, kdo polpismen, koliko časa naj v šoli namenimo opismenjevanju, kakšen pomen ima čim zgodnejše branje? Ne bi mogli reči, da o tem pri nas sploh ne razmišljamo. Pa tudi dovolj storilnostni smo: do dneva republike naši učenci že poznajo velike tiskane besede. Kaj to pomeni? Napačen korak na poti, ki naj pripelje človeka v svet funkcionalnega in vsakršnega branja, bi bil tisti, ko bi se odločili za branje dr. Michael Wambach, strokovnjak za pedagogiko in metodiko na Centru za tuje jezike v Belgiji. Soproga, ki dela na Centru za rehabilitacijo sluha in govora, bi temu samo pritrdila. Zakonca se v tujini ukvarjata z metodami zgodnjega opismenjevanja, oba pa sta študij končala na zagrebški univerzi. Ni dvake poudariti, da sta se v svetu uveljavila kot učenca Petra Guvernerja.

Na povabilo Zavoda SR Slovenije za šolstvo sta metodo opismenjevanja predstavila tudi našim učiteljem in vzgojiteljem. S področja Zavodove organizacijske enote Kranj so se leti zbrali na posvet v osnovni šoli Petra Kavčiča v Škofji Loki.

V svojem poročanju se je dr. Wambach opiral na razmere v frankofonskih državah (v Franciji, denimo, po ugotovitvah iz leta 1984 70 % ljudi ne zna ustrezno brati), poudaril pa je, da je branje splošen problem razvitega in nerazvitega sveta. Glede tega se razorej lahko oddahnemo: nič slabši nismo in nič slabši kot drugi. Toda zakonca Wambach pravita, da ni časa za oddih! Otroka da je treba pripravljati v svet zapisanih informacij, in to s pomočjo in čim bolj učinkovito. Razložila sta pomen globalnega branja in metodo, kako je to branje mogoče razviti. Po njunem mnenju je uspeh na dlani: med triletnim opismenjevanjem vsak otrok nauči hitrega, tistega globalnega in funkcionalnega branja (primerjava z našim učnim načrtom in prakso je dovolj zgovorna).

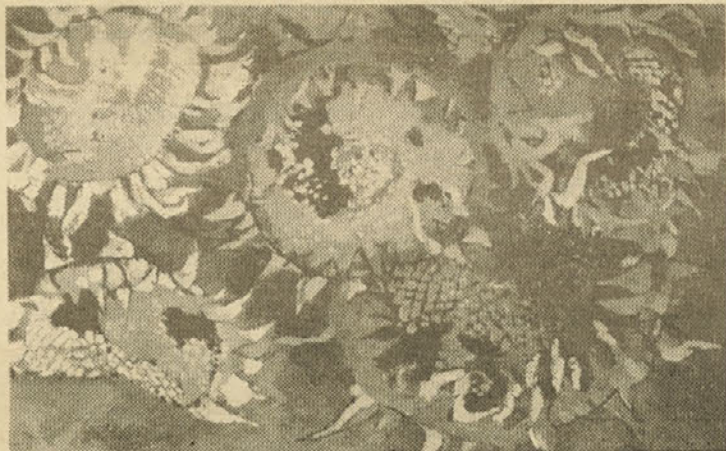
Dr. Wambach se je z metodo dokaj materinskega začel ukvarjati potem, ko je kot učitelj na fakulteti ugotovil, kako slabo znanje jezika izkazujejo slušatelji. Praksa in raziskave so mu potrdile ugotovitve, da ima vsakršne študijske težave tisti, ki ima težave v lastnem jeziku. Z metodo globalnega branja je po njegovih izkušnjah mogoče odpraviti sicer nepremostljive ovire, kajti analitično branje se je pri otrocih iz-

kazalo kot poglavitna zavora v razumevanju besedila. Značilnost globalne metode je dejstvo, da izhaja pouk branja iz celostnega besedila, ne pa iz njegovih sestavin. Otroci začnejo prej spoznavati slovnico besedila kot slovnico besede in stavka. Strokovnjaki se opirajo na otrokov psihološki razvoj in na spoznanje, da otrok do desetega leta starosti ni zmožen analitičnega mišljenja, ker išče njegovo razmišljanja ta čas podoben globalnosti.

Wambachova sta z avdiovizualnimi pripomočki pokazala vlogo ritmične fonetike pri učenju jezika. Za branje je namreč pomembno, da otrok dobera razvije najprej svoje telesno shemo, ki vključuje med drugim razvoj orientacije, lateralizacije in strukturalizacije prostora in časa. Gibalne ritmične vaje pripomorejo k sprostitvi govora. Od bioloških ritmov preide človek h govornim ritmom, potem ko je najprej z gibanji in kretnjami razvil totalno komunikacijo. Dr. Wambach je večkrat poudaril, da je pri ritmično gibljivih in ritmično govornih vajah sleherni otrok povsem neobremenjen, medtem ko mora odrasel človek najprej opustiti ukalupljen vzorec mišljenja, kar pa nikoli ni lahko opravilo. Potrebni so dolgotrajni seminarji, na katerih se učitelji spoprijemajo z novostmi, ko pa jih dojamajo, jih uspešno prenašajo v prakso.

Razred, v katerem je večina po 28 otrok (tudi manj in dosti več, do sto!) dela na temeljni projektni metodi, kar pomeni, da ima stik z zunanjim svetom: s starši, vrtcem, kako drugo šolo ipd. Pomembna sestavina pouka branja in pisanja je namreč dopisovanje z okoljem in pa prostorska organizacija razreda, razdeljenega v razne kotičke (bralni, kuhinjski, zdravstveni, poštni...). Dokler učenci še ne znajo brati, poteka vse dopisovanje govorno (kasete), besedila pa učiteljica zapiše in razred se polni za najrazličnejši teksti, ki so že podlaga za globalno branje. V takem delovnem okolju doseže (eksperimentalni) 2. razred stopnjo siceršnjega 6. razreda, prvi razred pa se pripravlja na razpoznavanje črk tudi s tem, da ima na posebni kartoteki izpisane in narisane razne ključne in neključne besede, ki jih vsebujejo korespondirana besedila. Taka kartoteka pa deluje v 2. in 3. razredu že s slovnimi oblikami. Tako oblikuje

razred slovnico sam in tudi učitelj si piše sam svoj učbenik. Učbenikov v tradicionalnem pomenu namreč ni, so pa knjige za branje (v razred jih prinašajo učenci, učitelj, starši) in raznovrstno didaktično gradivo. Na koncu prvega razreda bere otrok z določeno hitrostjo besedilo z dvesto besedami. Branje je funkcionalno. Čas opismenjevanja traja, kot je bilo že omenjeno, tri leta (eno leto v vrtcu, 1. in 2. razred). Ponavljanja ni. Uspeh globalne metode gre po besedah dr. Wambacha pripisati pomenu dramatizacije, igranja vlog in pripovedovanju besedila brez dialoga; vse to pripomore, da se otrok notranje sprosti in uglaši na ustrezno struno sprejemanja, doživljanja, lastnega izražanja. Vsak razred pozna organizacijo dela po predmetih, kar pomeni, da se vsak učenec vsak teden sam odloči, kaj bo delal, organizacija pa je izpeljana tako, da v tednu obdelava vse, kar je bilo načrtano. Nikoli ni analize, poudarja dr. Wambach, ker jo otrok naredi sam s tem, ko se k besedi-

France Mihelič: Sončnice, 1962, olje na pl.

Beseda in slika lepšata vsakdanjik

Železniško gospodarstvo Ljubljana razpisuje vsako leto ob dnevu železničarjev literarni in likovni nagradni natečaj Bogo Flander-Klusov Joža.

Na natečaj pa vabijo osnovnošolce, da bi s svojimi literarnimi in likovnimi deli popestrili njihovo dejavnost, predvsem pa da bi pristno, otroško v besedi in sliki prikazali široko in razvejeno dejavnost železničarjev nekoč in danes.

Natečaj ima že pravo zgodov-

dilu ponovno vrača in ugotavlja, kolikokrat so v njem uporabljene posamezne besede, črke, ločila. Branje, ki ni iskanje smisla, ampak dajanje smisla besedi, je zato zmeraj aktivno, tako branje pa omogoča globalna metoda opismenjevanja.

Ali je to cvetje le iz tujih ali morda tudi iz domačih logov? Marsikatera sestavina, ki sta jo omenjala Wambachova, je znana naši vzgojno-izobraževalni praksi, le da globalna metoda branja pri nas ne dosega takega uspeha, kot sta ga opisala onadva. Nekateri glasovi namigujejo, da metoda ne upošteva »naših« razmer, da je prilagojena za hitro opismenjevanje zamorčkov v nekem oddaljenem tretjem svetu. Dr. Wambach bi temu oporekal. Vseskozi je namreč poudarjal, da ima metoda splošno vrednost. A tudi zanjo morata biti izpolnjena dva pogoja: da hitro prilagodi otroku in usposobljenost za delo po njej in pa okoliščine, ki sovplivajo na uresničitev vsake novosti.

BERTA GOLOB

OSIJEŠKI MODEL ZAČETNEGA ŠOLANJA

Šola po otrokovi meri

Če stopite v učilnico nekaterih osijeških osnovnih šol, se vam utegne zgoditi, da boste našli učitelja na kolenih, okoli nje pa gručo otrok. Nekateri čepijo, drugi sedijo ali ležijo, nekateri delajo v manjših skupinah po klopeh — pišejo, rišejo, se pogovarjajo, kakšen med njimi se tudi sprehaja. Police ob stenah so polne knjig, risb in igrač. Prvi vtis: nered, neresnost.

Ko so na Hrvaškem začeli vpiševati otroke v osnovno šolo s šestim letom, se je veliko govorilo, da je potrebna drugačna šola z drugačno organizacijo dela in razvrstitvijo šolskega časa, da je treba učenje preplesti z igro in pouk bolj prilagoditi otroku. Otroci naj bi se ne bali šole, vanjo naj bi novinci radi zahajali.

Večina teh zamisli in priporočil je ostala pri željah, le ponekod se je na začetni stopnji nekaj spremenilo v dobro otrokom. V začetku tega desetletja je namreč dr. Ladislav Bognar, svetovalec na Zavodu za pedagoško službo v Osijeku, zasnoval in s sodelavci začel uvajati poskus drugačnega začetnega šolanja. Čeprav je marsikdo tedaj menil, da poskus ne bo prinesel novega, je bila raziskava (potekala je v 30 oddelkih) uspešno končana leta 1983, novi način dela pa živi naprej z večjimi ali manjšimi prireditvami v nekajkrat več oddelkih slovenskih in baranjskih šol. Učitelji so ga sprejeli kot nov način začetnega šolanja, ki je bolj po meri otrokom. Osiješki model začetnega šolanja, kot mu pravijo, odpravlja ustaljeno organizacijo pouka, razdeljenega na šolske ure in predmete. Domačih nalog večina ni (razen kolikor morajo otroci nekaj opazovati, povprašati starše ipd.), torbe ostajajo v šoli, učenci sami načrtujejo delo, v njem pa je igra enakovredna metoda. Poleg frontalnega pouka je veliko skupinskega in individualnega dela. Učilnica se je spremenila, učenci so delovno sproščeni, v navidezni neredu pa v resnici vlada drugačen red.

Delovni teden se začne s sestankom razredne skupnosti. Na njem se učenci v okvirnem tedenskem urniku domenijo z učiteljem, kaj bodo delali. Iz učnega načrta spoznavanja narave in družbe izberejo tedensko enoto (temo), se ob njej dogovorijo, kaj se bodo učili in kaj delali pri posameznih predmetih.

Vsak šolski dan se začne in konča s pesmijo, pripovedko ali zanimivim pogovorom. Sledi dogovor, kaj in kako bomo delali. Tak celosten pouk (integrirani dan, kot mu pravijo) ima več različic. Učenci lahko delajo vsi po istem načrtu, le trajanje se prilagaja posameznikom. Obravnavo določene teme učitelj po občutku prepleta z glasbo, z likovno in telesnovzgojno dejavnostjo, kot se mu zdi najbolj primerno glede na razpoloženje in pozornost učencev. Oddelek se lahko deli na več skupin in vsaka dela po svojem načrtu, ob isti učni snovi. Lahko pa učitelj skupaj z učenci najprej izbere in zapiše na tablo, kaj vse bodo delali in naredili, učenci pa sami določijo vrstni red. Dogovorjene naloge morajo seveda opraviti in te so včasih tudi v pisni obliki.

V praksi je vse to bolj preprosto kot v besedah, omenjeni različice pa se prepletajo. Učenje se prilagaja učencem, jih obene obvezuje. Branje npr. ne

poteka po ustaljeni dolgočasni metodi; vsakokrat berejo novo besedilo (po primernem uvodu), nato bere tiho vsak sam. Veliko je sploh tihega branja, tudi po lastni izbiri, in to pri vseh predmetih. Branju sledi pogovor, pripovedovanje, opisovanje, dramatizacija, slikanje ipd. Lepo branje vadijo ob izbranih besedilih, učitelj jih najprej vzorno prebere. Tudi pri pisanju ni mučnega urjenja; učenci veliko pišejo v svoje beležke in vanje tudi rišejo. Puščajo jih v razredu na vidnem mestu, da jih lahko vsak prebere. Vsak učenec tako ustvarja svojo knjigo, kar spodbuja tekmovanje. Pri posameznih temah iz spoznavanja narave in družbe skupaj pripravijo eno ali več strani v »knjigi življenja in dela«, ki je uporabna za ponavljanje. Poleg tega vsak oddelek ureja še svoj razredni časopis, ki ga berejo tudi starši. Veliko se dopisujejo z vrstniki na oddaljenih šolah; vsak učenec napiše pismo, vsa pa dajo v skupno ovojnico in jih tako odpošljejo. Ko dobijo odgovore, jih berejo — vsak zase in vsi skupaj.

Pouk se tako približuje igri — tudi pri matematiki in pravopisu. To omogoča učitelju več individualne obravnave, učencem pa več samo stojnosti in ustvarjalnosti. Vsak napreduje po svojih možnostih. Ocenjevanje je opisno.

Raziskava je pokazala, da niso učni uspehi nič drugačni kot pri ustaljeni organizaciji pouka; vendar so učenci mnogo bolj sproščeni in odprti, samostojnejši in iznajdljivejši in delajo z večjim veseljem kot njihovi vrstniki drugje.

Osiješki model začetnega šolanja uradno ni sprejet, kljub temu pa se uveljavlja. To je odvisno največ od učiteljev in njihove pripravljenosti, da sprejmejo nov način dela in se vanj poglabijo. Ustvariti je treba drugačno ozračje in opremiti učilnice z več didaktičnimi pripomočki in opreme. Le tako lahko nastane v učilnici kotiček za igro, bralni kotiček pa kotiček za tehnične dejavnosti. Pravijo, da v celoti tak pouk ni dražji od običajnega, pomembna je organizacija, saj marsikateri pripomoček lahko naredijo učenci višjih razredov pri likovnem in tehničnem pouku, pa tudi starši in drugi. Učitelji pravijo, da bi bilo seveda lepše, če bi imeli v oddelku od 20 do 25 učencev; čeprav jih imajo 30 in več, so z novim načinom dela zadovoljni. Tisti, ki so se zanj odločili, delajo z veseljem.

Kljub vsej zanimivosti in sprejemljivosti je prihodnost osiješkega modela negotova. Žal niti ena pedagoška fakulteta študijsko ne spremlja tega modela. Pred leti so osiješki študenti radi hospitalirali na teh šolah, zdaj ne prihajajo več. Enkrat ali dvakrat na leto še pridejo študentje razrednega pouka iz Zagreba in obžalujejo, da podobnih poskusov ni tudi v Zagrebu.

Kakor koli ocenjujemo, sprejemamo ali odklanjamo osiješki model — priznati mu moramo svežino in izvirnost. Izvirno je vsaj to, da so ob njem zbrali podobne domače in tuje izkušnje in jih izoblikovali v novo obliko začetnega šolanja ter to obliko tudi strokovno utemeljili. To pa ni brez pomena v času, ko nam v pedagoškem šolstvu manjka svežih zamisli, pedagoške fakultete pa pripravljajo učitelje bolj za preteklost kot za prihodnost.

IVAN ŽIGIČ

Pripravljeni na novosti

Letošnji seminar za učitelje STM na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani sta pripravila Zavod SRS za šolstvo in Katedra za študij samoupravljanja s temelji marksizma.

Program seminarja je vseboval dva dela: v prvem so se udeleženci lahko seznanili z aktualno tematiko, ki jo je mogoče zajeti pod naslovom Ustavne spremembe in politični sistem, v drugem delu pa so se seznanili z dozdajšnjo prenovo programa predmetnega področja in razpravljali o bistvenih problemih, ki spremljajo prenovo tega vsebinsko interdisciplinarno zasnovanega predmetnega področja.

O tematiki Ustavne spremembe in politični sistem je udeležencem spregovoril dr. Boštjan Markič in predstavil in razčlenil mnoge izhodiščne poteze. Le-te bi lahko na kratko predstavili takole:

— Naš politični sistem se je, vsaj do zdaj, po avtorjevem mnenju razvijal in gradil kot sistem stalnih in sorazmerno pogostih sprememb. Družba, ki se spreminja, tudi išče ustrezna institucionalna politična sredstva, da bi se razvijala iz svojih družbenogospodarskih odnosov.

— Spremembe so mnogokrat dobivale svoj odsev celo v pretiranem normativizmu. Ali, povedano bolj določno: v pretiranem kopičenju ne le državnih, temveč tudi samoupravnih pravnih aktov.

— Pri snovanju ustavnih sprememb je zelo pomembno upoštevati to, da se družbeni odnosi ne spreminjajo že samo s spreminjanjem institucionalne sestave.

Razčlenjena pa so bila tudi vprašanja, kot so: kakšni so konkretni predlogi ustavnih sprememb? Kakšne novosti prinašajo ustavne spremembe v zvezi z delegatskim sistemom? Ali je dilema posredne — neposredne volitve temeljna dilema v našem volilnem procesu? Katera so teoretična vprašanja in praktične dileme vloge ZSK in SZDL?

V drugem delu seminarja so udeleženci razpravljali o poteku dozdajšnje prenove učnega načrta samoupravljanja s temelji marksizma — ta je bila dokaj ostra in razburljiva, saj so udeleženci menili, da je načrtovano krčenje obsega ur pri samoupravljanju s temelji marksizma zelo neodgovorno. Opozorili so tuot, da se je v preteklosti za učitelje področja samoupravljanja s temelji marksizma postavljala zahteva, da si morajo pridobiti posebno (dopolnilno) izobrazbo, zdaj pa vse premalo razmišljamo o kadrovskih problemih, ki bodo nastali v šolah, ko (če) se bo začela uresničevati načrtovana prenova?

V razpravi je bilo tudi opozorjeno, kakšen je smoter zmanjševanja vsebinskega obsega družboslovnih predmetnih področij, in ne le predmetnega področja samoupravljanja s temelji marksizma?

Udeleženci so bili tudi obveščeni, da bodo člani katedre za študij samoupravljanja s temelji marksizma pripravili alternativne predloge učnih načrtov samoupravljanja s temelji marksizma v programih srednjega izobraževanja. Z njimi naj bi strokovno utemeljili, da je treba razširiti vsebine samoupravljanja s temelji marksizma na nekdanji obseg. Le tako bo predmet lahko še nadalje bogatil učencevo osebnost ter jo pripravljaj za sodelovanje v čedalje bolj zapletenem (samoupravnem) družbenem življenju.

ALOJZIJA ŽIDAN

DARJA INTIHAR

Delovna vnema in zagnanost

Pogovor z mentorji mladih tehnikov

● Za kaj se člani krožkov najbolj zanimajo?

BORIS KRAUT: Najraje imajo modelarstvo in računalništvo.

DANILO ZAGRNİK: Pri modelarstvu je veliko natančnih in drobnih opravil, gradivo je zelo drago, ponj je treba celo v tujino, zato se učenci odločajo za proizvodno-tehnične dejavnosti.

MIRKO MURŠIČ: Do nedavnega so se člani krožkov najbolj navduševali nad modnim računalništvom, zdaj pa je zanimanje že tako upadlo, da je dejavnost treba celo spodbujati. Pri raziskovalni nalogi o ekološki problematiki sem otroke naučil, kako je računalnik mogoče praktično uporabljati. Seveda pa ne smemo zanemariti drugih oblik izražanja, na primer oblikovanja lesa.

● Na kakšni ravni je znanje mladih tehnikov?

BORIS KRAUT: Ne bi mogel trditi, da so to odličnjaki. Njihov učni uspeh je povprečen, med njimi so tudi taki, ki so vzgojno problematični. Prizadevam si, da bi jih pritegnil k delu, in kmalu se pokaže, da postanejo bolj vodljivi, vztrajni in celo zagriženi.

DANILO ZAGRNİK: Njihovo znanje je na solidni ravni. **MIRKO MURŠIČ:** Menim, da današnji otroci pretiravajo glede tekmovalnega duha. V ospredju bi morali biti srečanje v pravelem pomenu besede in izmenjava izkušenj.

Zmeraj odprta vrata

● Ali spremljate kasnejši razvoj svojih učencev?

BORIS KRAUT: Da, vendar povsem neuradno. Mladi tehniki, ki so se udeleževali tekmovanj, so kasneje dobro napredovali in se osebnostno našli. Zgubili so se tisti, ki se niso nikjer potrjevali. Moji učenci se radi vračajo. Vrata so jim vedno odprta. Pomagam jim, če le morem.

DANILO ZAGRNİK: Mladi tehniki kasneje kar dobro napredujejo. Zgodi se, da imajo celo boljše ocene, kot so jih dobivali v osnovni šoli.

MIRKO MURŠIČ: Kar zadeva povratne informacije, je

marsikaj odvisno od otrokove osebnosti. Osnovnošolski in srednješolski učitelji smo premalo povezani. Prav bi bilo, da bi primerjali učne programe in se v dogovoru dokopali do sklepnih ugotovitev. Raziskovalno nalogo Kako čist je moj kraj bom z veseljem prepustil srednješolcem, če se bodo le zanimali zanjo in se lotili nadaljnega dela.

● Vam je pedagoška akademija dala dovolj znanja?

BORIS KRAUT: Tehnika me je že od nekdaj zanimala. Po končani osnovni šoli sem nameraval v srednjo tehnično šolo, vendar me je premagala želja po učiteljskem poklicu. Modelarsko sekcijo sem vodil že na učiteljski ču. Zmeraj sem imel dobre mentorje.

DANILO ZAGRNİK: Pridobil sem osnovno znanje in možnost za začetek, kajti znanja ni nikoli dovolj. Odločilnega pomena je samostojno izobraževanje.

MIRKO MURŠIČ: Pedagoška fakulteta mi je dala zelo veliko znanja. Nisem študiral samo zato, da bi se dokopal do poklica, ampak me je pritegovalo ustvarjalno delo.

Programi stalnega izobraževanja zapolnjujejo vrzeli

● Kaj menite o programih stalnega (permanentnega) izobraževanja na Pedagoški fakulteti v Mariboru? Imate kakšne predloge?

BORIS KRAUT: Če hočeš na šoli veliko in dobro delati, težko najdeš čas za dodatno izobraževanje, zato sem teh programov, ki postavljajo v ospredje zlasti novosti, zelo vesel. Zapolnjujejo vrzeli, ki bi sicer nastajale v učiteljevem znanju. Predlagam, da bi dobivali vnaprej pripravljeno literaturo, ki bi jo že pred srečanja sami preštudirali, potem pa bi se skupaj poglobljali vanjo in dopolnjevali drug drugega. Sicer pa sam sodelujem pri permanentnem izobraževanju Pedagoške fakultete, saj predavam drugim mentorjem, sočasno pa že vsa leta pomagam študentom pri

hospitalacijah, nastopih in strnjeni pedagoški praksi.

DANILO ZAGRNİK: Programi so primerni, saj so usklajeni z novostmi, ki jih prinašajo učni načrti. Morebiti je napočil čas, ko se bo moral učitelj usmerjati in opredeljevati nekoliko ožje, kajti tehnika je tako napredovala in postala zelo razvejana, da je težko postati strokovnjak prav na vseh področjih. Že zdaj opazimo med šolami razlike, ki so posledica okolja in učiteljevega temeljnega zanimanja.

MIRKO MURŠIČ: S stalnim izobraževanjem sem zelo zadovoljen. Dobro bi bilo, da bi se dobivali vsak mesec in izmenjevali izkušnje. Morebiti ni s skupnimi močmi rešili tudi kak materialni problem in drug drugemu priskočili na pomoč.

Učiteljevo avtoriteto določa kakovost njegovega dela

● Imate pri pedagoškem delu kakšne težave?

BORIS KRAUT: Ker je gradivo, ki se uporablja za izdelke zelo drago, ga je težko priskrbeti v ustreznih količinah. Cene iz dneva v dan rastejo, velikokrat pa je treba skočiti celo v tujino in globoko poseči v svoj žep.

DANILO ZAGRNİK: Pri pedagoškem delu nimam težav.

MIRKO MURŠIČ: Otrok ne smemo podcenjevati. Zame so vsi enaki. Tehnično gradivo je izrazna možnost tako za odličnega kot za zadostnega učenca. Zgodi se celo, da otroci zaradi krožka začno popuščati pri rednem šolskem delu. Ker vsak mesec pregledujem redovalnice in spremljam razvoj, lahko takoj ukrepam in otroke spodbudim, da je treba resno poprijeti za delo. Krožek imam vsak dan. Včasih smo na šoli tudi do sedemnajst ure. Menim, da bi bilo krivično, če bi pustil na cedilu otroke, ki so pripravljeni delati, in si ne bi vzel časa zanje. Učiteljevo avtoriteto določa kakovost njegovega dela, zato si prizadevam, da bi bili z učenci tovariški. Pogosto poslušamo glasbo, se sročamo v telesni dejavnosti in se odpravimo na kratek sprehod.

● Kakšen je gmotni položaj vaše šole? Ali ima posluš za vaše delo?

BORIS KRAUT: Gmotni položaj šole je kar dober. Zaradi kakovostnega dela in za nadaljnjo spodbudo je izobraževalna skupnost Slovenije našemu klubu mladih tehnikov podelila denarno nagrado. Lahko rečem, da ima šola posluš za moje delo. **DANILO ZAGRNİK:** Lahko odgovorim enako. Šola ima dober gmotni položaj in je ustrezno opremljena. Nenehno jo obnavljamo in kupujemo novo opremo. Učilnica za tehnični pouk bo zaradi novosti kmalu premajhna.

MIRKO MURŠIČ: Opremljenost učilnic je pogosto odvisna od učiteljeve iznajdljivosti. Delovne organizacije bi nam bile pripravljene priskočiti pomoč, vendar se premalo obnašamo nanje. Elektrostrojni ključavnice nam je na primer gmotno pomagal.

priljubljen priskočiti pomoč, vendar se premalo obnašamo nanje. Elektrostrojni ključavnice nam je na primer gmotno pomagal.

Idealov ne smeš opustiti

● Poglavitne težave, ki nastajajo pri mentorskem delu?

BORIS KRAUT: Jemlje veliko zasebnega prostega časa. Delujem tudi v Zvezi organizacij za telesno kulturo, na srečanju pa opravljam sodniško delo. Svoje učence moram vnaprej pripraviti in jih spodbujati s samostojnostjo, saj jim na tekmovanjih zaradi sojenja ne morem več stati ob strani. Hudo mi je, kadar se kdo pritoži.

DANILO ZAGRNİK: Sčasoma se vsega toliko nakopiči, da je ob rednem delu težko niti čisto za različna področja. Pomembno je dobra organiziranost.

MIRKO MURŠIČ: Težko delam na vseh področjih. Ko primanjkuje zunanjih mentorjev, si pomagam tako, da povabim k sodelovanju nekdanje učence. Na mentorsko delo ne smemo gledati kot na vir zaslužka.

● Kakšno osebno zadovoljstvo vam dajeja mentorsko pedagoško delo? Ali je ob zmeroma skromnem nagradenju mogoče ohraniti zagnanost, entuziazem in pedagoški etos?

BORIS KRAUT: Vodilo me do sedenih uspehi. Mislim, želje se potrjujejo, čutiš, da dobro delaš. Ne smeš gledati na druge, ampak biti tak, kot so včasih učili, sprejeti to spoznanje in delati z veseljem. Ker je naš delo družbeno premalo vrednoteno, se obseg naših dejavnosti nekoliko zmanjšuje. Odpovedovanja pač ni mogoče privzgojiti. Treba je najti nekaj zase — nam se je to posrečilo.

DANILO ZAGRNİK: Udeležba na teh srečanjih in doseganje solidnega mesta dajeja otroku veselje in zagon za nadaljnje delo. Plačilo ni tolikšno, da bi človek delal zaradi tega. Vsakdo kdor se odloči za prosveto, je zagnan, vendar pa si mora sčasoma zagotoviti temeljni gmotni položaj in skrbeti za družino. Če bi bil učitelj bolje nagrajevan, bi lahko še več časa namenil vzgojnemu delu. Trenutno so osebni dohodki primerni in zaradi tega ni slabega ozračja v učiteljskih vrstah.

MIRKO MURŠIČ: Čudovito je videti, kako navdušeni so učenci ob razglasitvi tekmovalnih izidov. Vrnitvena informacija o uspehu je največja nagrada za delo. Kadar otroci ne dobijo priznanj na samih srečanjih, jih pohvalimo kasneje na šoli, saj je pomembna njihova delovna vnema, ne pa zgolj nagrade. Vse okrog nas je postalo nekaj kruto, zato ne smeš popustiti zaradi teže časa in naglice. Ne smeš se predati in opustiti idealov, ki si jih zastavlja.

Pogovor je pripravila **MARIJA ŠVAJNCER**

Preskus znanja in novih zamisli

Študenti Pedagoške akademije v Ljubljani so sodelovali na 10. srečanju mladih tehnikov Ljubljane

Mestna zveza organizacij za tehnično kulturo Ljubljana je letošnjega 7. in 8. maja pripravila srečanje mladih tehnikov. To je bilo deseto jubilejno srečanje, z njim so počastili 40-letnico organizacij Ljudske tehnike. Ob srečanju je bila tudi razstava tehnične ustvarjalnosti mladih osnovnošolcev mesta Ljubljane.

Na sporedu so bila tekmovanja osnovnih šol v različnih panogah tehnike, in sicer: brodarstvo, letalsko in raketo modelarstvo, avtomobili na električni pogon, konstruktorstvo, praktično delo z orodjem klip-klap, pa še tekmovanje v kartingu ter poznavanje teorije splošne ljudske obrambe in družbene samozastite na različnih področjih. Veliko zaslug za uspešno delo mladih tehnikov imajo učitelji mentorji interesnih dejavnosti na osnovnih šolah, ki so učence motivirali za delo, jih vodili in jim svetovali pri raznih dejavnostih ter jih pripravili za tekmovanje.

Tako kot v preteklih letih so se tega tekmovanja udeležili tudi študenti katedre za tehnično vzgojo na Pedagoški akademiji v Ljubljani. Pomagali so pri nadzoru in vrednotenju izidov tekmovanja. Svoja opažanja pa so opisali takole:

Za skupino konstruktorstvo ugotavljajo, da so bili presenečeni nad izvirnostjo zamisli, ki

jih pokazali učenci. Še posebno pomembno je, da pridejo mladi konstruktorji v stik s soustvarjalci iz drugih osnovnih šol.

Študentka, ki je sodelovala pri praktičnem delu z orodjem klip-klap pravi: »Pri svojem delu so morali učenci pokazati teoretično znanje o orodju, kako ga je treba pravilno uporabljati, spretnosti pri obdelavi izdelka ter samostojnost.« Tekmovanje z orodjem klip-klap je pripravila delovna organizacija Iskra, ki je prispevala orodje in material, iz te organizacije sta bila tudi dva člana komisije. Učenci so bili dobro pripravljeni.

Pri tekmovanju zmajev so študenti opazili, da primanjkuje učiteljev mentorjev strokovnjakov na tem področju; nekateri učenci so imeli pomanjkljivo izdelanega zmaja in zato kljub večkratnemu poskušanju niso zmogli »priteči« do cilja.

Tekmovanje s področja splošne ljudske obrambe zajema tudi tekmovanje kolesarjev in vožnjo s kolesom z motorjem. Tega tekmovanja se je udeležilo veliko učencev, vsi pa so bili sproščeni in disciplinirani.

Brodarstvo tekmovanje z motornimi čolni je bilo na kopališču Kozleja. Na startu veliko motorjev ni delovalo, med vzroki za to je bila živčnost tekmovalcev, pa tudi površna izpeljava vezav, nekateri učenci se niso dovolj

resno pripravljali na tekmovanje, vendar je bil končni uspeh zadovoljiv.

Že sam dan in vreme sta bila prijetna, prav tako tudi ljudje, s katerimi smo delali, pravi študentka, ki je sodelovala pri tekmovanju letalskega modelarstva. Izidi tekmovanja so bili plod natančnosti in usposobljenosti učiteljev mentorjev tega interesnega področja.

Študenti na splošno ugotavljajo, da so takšna in podobna tek-

movanja za učence spodbudna za nadaljnje delo, saj tako preskusijo svoje znanje v praksi. Delo v krožkih je razvedrilo, učenci razvijajo svoja nagnjenja, se duhovno bogatijo, najdejo tudi svoj prihodnji poklic in postajajo spretni. Študenti tudi predlagajo, naj organizator tekmovanj v prihodnje premisli in natančno predvidi, kje in za kaj bo potrebna pomoč študentov.

BREDA VRIŠER

France Mihelič: Žetev ajde, 1962, olje na pl.

Osnovnošolci so se pomerili v znanju kemije

V Mariboru je bilo ob prireditvah akcije Mladi raziskovalci za napredek Maribora tudi tekmovanje iz znanja kemije, pripravljeno za učence osnovnih šol celotnega Podravja.

Pokrovitelji so bili: Slovensko kemijsko društvo — podružnica v Mariboru, Raziskovalna skupnost mesta Maribor in delovna organizacija Zlatorog, ki praznuje letos 100-letnico obstoja.

Pri izpeljavi tekmovanja in popravljaju testov so sodelovali tudi učenci Srednje šole pedagoške in kulturne usmeritve v Mariboru.

Tekmovanja se je udeležilo 200 učencev 7. in 8. razreda iz 37 osnovnih šol. Izbirna tekmoval-

na — reševanje testov so bila pred tem v vseh šolah zato, da učenci preverili, koliko znanja kemije so si pridobili v enem ali dveh letih pri pouku. V večini osnovnih šol ni dodatnega pouka pri kemiji, redki so kemijski krožki, zato so učenci in učitelji poglobljeno pridobivali znanje predvsem v prostem času.

Ob taki množičnosti znanja željenih učencev je bila konkurenca velika. Tekmovalci so pokazali veliko znanja, odlikovali so se posamezniki, ki so sebi na šoli pridobili »vstopnico« za republiško tekmovanje in praktična darila (le-ta so prispevali Zlatorog in Raziskovalna skupnost mesta Maribor).

ROMANA JAZBEC

OB JUBILEJU KOPRSKE SREDNJE KOVINARSKÉ IN PROMETNE ŠOLE

Trideset let zavzetega pedagoškega in strokovnega dela

Srednja kovinarska in prometna šola v Kopru je proslavila 21. 3. 1987 pod pokroviteljstvom tamkajšnje Skupščine občine 30-letnico izobraževanja kovinarjev, avtomehaničarjev in strokovnih delavcev.

Hvale je vredno, da je šola ob jubileju kritično pretresla dosežke in vzgojno-izobraževalno prizadevanje z načrtom za prihodnost. To dokazuje jubilejna 44. tiskana številka **Kovinarja**, glasila šolske mladine organizacije (OO ZSMS), ki je izšla že decembra 1986, in prinesla slavoslovnostni govor ravnatelja mag. Avgusta Lešnika, prispevke učiteljskega zbora, učencev in tistih delovnih organizacij, ki so s šolo sodelovale. Tako je šola vsestransko dobro osvetljena in bo ta zapis dragocen za zgodovino strokovnega šolstva Slovenije in za Obalno-kraško regijo.

Zgodovino strokovnega šolstva smo namreč po osvoboditvi preveč zanemarjali z izjemo te in redkih šol in moramo takoj začeti bolj skrbeti zanjo. Seveda bi morali vodstva teh šol spodbujati in jim pomagati s strokovnimi nasveti: Zavod SRS za šolstvo in njegove enote, obe pedagoški fakulteti, ljubljanska Fakulteta za strojništvo, Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije in regijska društva, Skupnost tehniških šol SRS ter pedagoški tisk.

Do 1. 1955 na obalno-kraškem območju ni bilo strokovnih šol, ker jih fašistična Italija ni ustanavljala, v letih 1945—54 pa so zavrele rast še neurejene politične razmere. Ko so potem nastajale tu nove tovarne (TOMOS, Mehanotehnika Izola, LAMA, Dekani, LIV Postojna idr.), so zelo potrebovale

dobre kvalificirane kovinarje, avtomehaničarje in lesarje. Ker vajenske šole v Izoli, Postojni, Sežani in Ilirski Bistrici zaradi slabih delovnih razmer niso uspobile dovolj kakovostnih kovinarjev, je ustanovil Okrajni LO Koper 7. 9. 1956 na zahtevo omenjenih idr. delovnih organizacij v Kopru **Industrijsko kovinarsko šolo** (IKŠ). Te šole so bile med vajenskimi najboljše. Ker so bile v tovarnah ali ob njih, so imele bolj opremljene šolske delavnice za praktični pouk, ki je bil oprt na tehnologijo in so ga poučevali strokovno podkovani mojstri, a še brez pedagoške ter andragoške izobrazbe, laže pa so tudi dobile iz proizvodnje tehnike in inženirje za pouk strokovnih predmetov kot druge vajenske šole. Industrijske kovinarske šole so imele tudi domove za učence ter navadno celoletni pouk, kot npr. v Litostroju in mariborskem TAM.

Koprska IKŠ je bila ob ustanovitvi brez učiteljstva in učnih prostorov. Tovarna TOMOS je sicer dobila soglasje koprškega Sveta za urbanizem za gradnjo šole in doma za učence v njeni okolici, a so nekateri kratkovidneži gradnjo preprečili, češ da bi bili učenci odrezani od koprškega kulturnega življenja. Zato so po prizadevanju ravnatelja IKŠ Slavka Brataševca idr. preuredili tri manjše sobe nekdanjega koprškega Vajenskega doma v zasilne učilnice ter se je začel teoretični pouk 18. 11. 1956, praktični pa v vajenskih delavnicah tovarne TOMOS šele 18. 2. 1957. Ko so preuredili še dve sobi v zasilno opremljeno delavnico, se je začel tudi praktični pouk v šol. 1. 1957—58 pod skupno streho. Ker uspešen pouk v teh razmerah ni bil mogoč, so zgradili v Izolskih vra-

tih sedanje šolsko poslopje in ga slovesno odprli 21. 5. 1959. Prepotrebno sodobno telovadnico so po dveh letih letih dogradili pretežno s šolskim denarjem 1. 1968.

Učiteljski zbor je pod spretnim Brataševčevim 20-letnim vodstvom prilagajal vzgojno-izobraževalno delo potrebam obalno-kraškega gospodarstva, zato je izobraževal poleg mladine tudi odrasle in zaposlene. Tako sta usmerjala delo šole tudi naslednja ravnatelja: dipl. inž. Edo Furlan in zdajšnji A. Lešnik.

Zato je začel delovati v IKŠ zaradi zelo potrebnih inženirjev strojnikov 1. 1960 Center za izredni študij kot dislocirana enota ljubljanske Fakultete za strojništvo (FSL) pod vodstvom prof. dr. h.c. Alberta Strune in izobraževal ob delu te kadre. Od 1961 so izobraževali v dislocirani enoti ljubljanske Tehniške strojne šole (TSSL) pod vod-

stvom Jožeta Kelneriča v IKŠ tudi hudo potrebne strojne tehnike. Zaradi razširitve dejavnosti z organizacijskimi oblikami izobraževanja ob delu je preimenoval Občinski LO Koper 21. 6. 1961 IKŠ v **Šolski center kovinarske stroke** (ŠCKS).

Od 1962—70 je potekala reforma vseh vajenskih šol in so dobile nove učne načrte — kovinarji prej — ter se preimenovali v poklicne. Ker je ŠCKS izobraževal tedaj tudi avtomehaničarje, je bil preimenovan z odločbo Skupščine občine Koper 30. 1. 1973 v **Poklicno kovinarsko in avtomehaniško šolo**, ki je dobila po uvedbi usmerjenega izobraževanja sedanji naziv.

Od 1. 1969 je delovala v ŠCKS tudi dislocirana enota TSSL, v kateri so se izobraževali ob delu strojni in avtomehaniški delavci, po 1. 1969 je šola sama izobraževala zaposlene kovinarje in avtomehaničarje. 1. 1974 je bil uveden tudi redni fakultetni pr-

vostopenjski študij za inženirje strojnikov, od 1975 je šola usposabljala v sodelovanju s koprsko Intereuropo voznike tovornjakov za mednarodni prevoz. 1. 1984 je bila priključena šoli tudi koprška Avtošola. Tako je šola doslej izobrazila in vzgojila nad 3400 kvalificiranih delavcev strojne smeri, 450 strojnih tehnikov, 200 voznikov avtomehaničarjev, 180 strojnih in avtomehaniških delavcev, 560 voznikov tovornjakov in v okviru fakultetnega študija nad 280 inženirjev strojništva. Zato je danes zaposlenih v tovarnah Obalno-kraške regije nad 5000 strokovnjakov, nekdanjih učencev te šole. Ker delovne organizacije laiskavo ocenjujejo njihovo delo, ne priznavajo s tem samo uspešnega dela koprške Srednje kovinarske šole in prometne šole ter omenjenih šol, ampak tudi to, da prinaša naložba v šolstvo najvišje obresti njim samim in drugim podpornikom šole.

K uspehu je pripomogla tudi skrb šole za strokovno in pedagoško-andragoško izobraževanje svojega učiteljstva, saj so mnogi končali doma tehniško šolo in prvo stopnjo strojne fakultete, nekateri tudi drugo, z dopolnilnim izobraževanjem pa so dobili toliko pedagoško-andragoške izobrazbe, da so opravili predpisane strokovne izpite.

Učiteljski zbor skrbi s poukom in z interesnimi dejavnostmi tudi za vsestransko vzgojo učencev — to pa je v zdajšnjih razmerah zelo pomembno. Poleg športnega šolskega društva Kovinar delujejo v šoli tudi razni krožki: obrambni, pevski, računalniški, markistični, literarni, novinarski, OZN, RK. Na športnih območjih in republiških tekmah so dosegli učenci lepe uspehe, 1. 1985 pa je dosegel učenec te šole 1.

mesto na republiškem tekmovanju za Cankarjevo nagrado. Novinarski krožek že 17. leto skrbi s člani učiteljskega zbora za vsebino glasila Kovinar. Učenci sodelujejo tudi pri šolski samoupravi in v svojem delavniškem samoupravnem svetu rešujejo z učitelji probleme praktičnega pouka.

Z uvedbo usmerjenega izobraževanja je bil odpravljen periodični pouk, zato je morala šola sprejeti 700 učencev, zgrajena pa je bila za 280. Ker se je znašla v veliki prostorski stiski, so 1. 1983 s prizadevanji ravnatelja Furlana in s podporo zdrženega dela preuredili del nekdanjega dijaškega doma v učilnice in jih posodobili za pouk splošno-izobraževalnih predmetov in tehniškega risanja ter za knjižnico. Kljub temu pa še najgostejši štirje oddelki zunaj šole v novem Dijaškem domu in specializiranih učilnic za pouk strokovnih predmetov, ne prostorov za avtošolo, šolske delavnice so brez ustrezne strojne opreme, računalništvo in CNC tehnologija životarita. Te razmere seveda slabo vplivajo na pouk in na razpoloženje učiteljev ter učencev.

Upamo in želimo, da bi šola z dosedanjimi podporniki (Skupščina občine Koper, delovne organizacije, tamkajšnje družbenopolitične organizacije in skupnosti) odpravila te slabosti kljub zdajšnjim težkim razmeram.

K temu cilju pa naj vse usmerja misel velikega pedagoga J. A. Komenskega, ki jo je zapisal v težkih časih 30-letne vojne: »Če da država en tati novca za oborožitev, bi jih rala dati za vzgojo mlade desete.«

IVAN ANDOLJŠEK

France Mihelič: Pokrajina pod Trško goro, 1965, olje na pl.

Čedalje več zanimanja za zgodovinsko raziskovalno delo

18. srečanje mladih zgodovinarjev od 14. do 16. 5. 1987 v Kranju

Tradicionalna srečanja mladih zgodovinarjev osnovnih šol temeljijo že več let na raziskovalnem delu zgodovinskih krožkov. Letošnje raziskovalne naloge presegajo po številu dozdajšnje in dokazujejo, da se mentorji in učenci čedalje bolj zanimajo za zgodovinsko raziskovalno delo.

Vsakoletni izbor teme je dovolj širok in omogoča, da sodelujejo šole različnih področij. Po odzivnosti in podeljenih odličjih zlatih, srebrnih in bronastih prednjači tokrat Štajerska, ki ji sledijo Primorska, Ljubljana, gorenjsko in novomeško območje.

Učenci so se povečini odločali za temo Ustvarjalna osebnost 20. stoletja v šolskem okolju. Temo Prva partizanska enota v mojem kraju je obdelala tretjina prijavljenih šol. Število raziskovalnih nalog opredeljuje le po preglednem in ovrednotenem gradivu. Sodimo, da vsi zgodovinski krožki iz različnih virov ne oddajo nalog v pregled, ki je pogoj za srečanje. Ovir so nedvomno predpisani, roki in zahtevnost raziskovalnega dela. Vsakoletno srečanje ima specifično značilnost. Sistematično spremljanje nam omogoča vpogled in tudi kritično presojo te dolgoletne dejavnosti.

Razmere na šoli, prizadevanje mentorjev in odziv družbenega okolja vplivajo na kakovost nalog, ki v posameznih primerih presega zahtevano raven.

Sodelovanje učencev se zaradi preobremenjenosti omejuje na šest in sedmi razred osnovne šole. Čezmerna angažiranost istih učencev v različnih interesnih dejavnostih povzroča upadanje samostojnega raziskoval-

nega deleža in samoiniciativnost učencev. Vsakoletni problem pri raziskovalnih nalogah je menjavanje članov krožkov. S povsem novimi oblikami dela, ki so v interesni dejavnosti že utečene, se spoprimajo učenci novinci. Dolgoletne dejavnosti se šolam obrestujejo, zahtevajo pa veliko priprave in temeljitega uvajanja v neznano in manj raziskovano problematiko tudi za mentorja. Učenci imajo opravka z novim izborom vsebine, literature ter različnimi oblikami dela, ki jo podprejajo vsebini. Strokovne literature, ki bi bila njim primerna in razumljiva, je malo. Nadoomeščajo jo drugi viri informacij, ki pa niso vselej enako kakovostni.

Intervjuji so že več let sestavni del nalog. V njih je čutili tudi največjo dejavnost učencev, ki s temi viri dopolnjujejo mnogo več kot zgolj zgodovinsko vede- in znanje.

Prav nič nas ne presenečajo nagibi pri izboru letošnje vsebine, saj so se učenci odločali praviloma za raziskovanje dejavnosti, ki so jo že poznali, in z njo tudi sodelovali v širšem družbenem okolju (npr. OŠ Valentina Vodnika Ljubljana). Vsa družbena okolja učencem niso enako naklonjena. V posameznih primerih pa so zelo uspešno nadoomeščala učitelja in mentorja

(npr. OŠ »25. maja« Prestranek).

Slehera oblika dela, pa tudi intervju, zahteva mentorjevo navzočnost in usmerjanje učencev, ki pa ne bi smelo zavreti njihove samoiniciativnosti in ustvarjalnosti, ki bi morala biti bolj vidna v celotnem raziskovalnem procesu. Naloga bi morala izkazovati delež učencev v vseh njenih sestavinah. Tako bi tudi odpadla dilema o pretirani angažiranosti mentorjev in tudi drugih sodelavcev.

Mentorji bi morali navajati učence na kritično razmišljanje o opravljenem raziskovalnem delu. Končana naloga ne bi smela pomeniti zgolj šolsko arhivsko delo.

Prav letošnji primeri so dokaz, da so tudi raziskovalne naloge preteklih let dragoceni vir podatkov, vendar je bila tudi tu potrebna mera pri izboru gradiva ter prilagoditvi novi raziskovalni temi (npr. OŠ VII. korpus Žužemberk, OŠ Anton Aškerc Titovo Velenje).

Raziskovalno delo zgodovinskih krožkov zahteva določeno metodologijo, ki pa jo mentorji dopolnjujejo z novimi izvirnimi oblikami (npr. OŠ Janka Premr-

la-Vojka Koper, OŠ Milan Šušteršič Ljubljana idr.). V nalogah, v katerih je bila upoštevana metodologija, je ustrezno predstavljeno delo celotnega krožka, način obravnave problema, odkrivanje in poglobljanje spoznanj, sklepno misel in izsledki celotnega raziskovalnega dela (npr. OŠ Janka Premrila-Vojka Koper).

Vsakoletna tema poraja nov prijem, občasno pa tudi nove oblike dela, ki so zaradi pomanjkanja izkušnje nedodelane. Več pozornosti bomo morali nameniti ustrežnejšemu vključevanju avdiovizualnih sredstev, zlasti zvočnim posnetkom na kasetnih trakovih in analizi pričevanj, ob katerih bi lahko učenci razvili kar največjo zavzetost. Omejevanje učencev zgolj na poslušalce intervjujev ne zadostuje raziskovalnim ciljem, ki jih hočemo z nalogo doseči.

Cilji raziskovalnega dela so bili pri izboru tem novejši in najnovejši zgodovine tesno povezani tudi z zbiranjem izvirnega dokumentarnega gradiva. Učenci so sami zapisali, da jim je začelo primanjkovati virov in vseh drugih dokumentov. Kljub neštetim intervjujem z borci NOV in drugimi aktivnimi udeleženci NOB so bili na novo odkriti podatki skromnejši. Tovrstni viri so se izčrpali. Zbiranje gradiva, zlasti dokumentarnih fotografij, nima več tistega poudarka, kot ga je imelo na prvih srečanjih. V nalogah ni več izvornih dokumentov. Mnogo se fotokopije nalog pa tudi o njihovi kritični presoji smo spregovorili na posvetu mentorjev, ki je bil uvrščen v 18. srečanje mladih zgodovinarjev na Brdu. Pogovorili smo se o nadaljnji izpopoln-

tvi metodologije nalog, deležu učencev pri vsebinski zasnovi, vlogi mentorja in drugih dejavnikov, deležu akterjev pri usmerjanju in zbiranju gradiva, možnostih za včlenjevanje arhivskega gradiva idr.

Člani strokovne komisije so poudarili neprecenljiv delež mentorjev, ki pa bi se moral usmerjati mnogo bolj v prispevek učencev, mladih raziskovalcev na zgodovinskem področju.

Veseli nas, da so se nam pridružili številni mladi mentorji, ki pa jim bo potrebno več svetovanja v predmetnih aktivnih. Dragocena pa bo prav tako pomoč mentorjev, ki odhajajo iz naših vrst. Prav po njihovi zaslugi so srečanja obstajala tako dolgo in dosegala cilje ne samo v strokovnem pač pa tudi v vzgojnem in širšem družbenem pomenu.

PRVENKA TURK

Na 18. srečanju mladih zgodovinarjev, ki sta ga pripravila Zveza mladine Slovenije in Svet zvez pionirjev v Kranju od 14. do 16. maja 1987, je bilo za raziskovalne naloge podeljenih 24 zlatih, 32 srebrnih in 16 bronastih priznanj.

Zlata priznanja so prejeli tele osnovne šole: Bratov Polančičev, Maribor; Anton Aškerc, Titovo Velenje; Polzela; Dušana Bordona, Koper; Janka Premrila Vojka, Koper; Ivana Roba, Šempeter pri Gorici; Majda Vrhovnik, Ljubljana; Milan Šušteršič, Ljubljana; Milojka Štrukelj, Nova Gorica; Marjan Novak-Jovo, Ljubljana; Bratov Letonje, Smartno ob Paki; Stane Žagar, Kranj; Franja Malgaja, Sentjur pri Celju; Josip Broz-Tito, Trbovlje; Neznanih talcev, Dravograd; Valentin Vodnik, Ljubljana; Antona Ukmarja, Koper; Ivan Cankar, Ljutomer; Šmarje pri Kopru; Milka Šobar-Nataša, Novo mesto; COŠ »25. maja«, Prestranek; Draga Kobala, Maribor; Edvard Kardelj, Dutovlje in 7. korpusa, Žužemberk.

Srebrna priznanja so podelili osnovnim šolam: Prešernove brigade, Železniki; Ivan Brozina Slovan, Jelšane; Cerklje — Spomenik NOB, Cerklje; Ivana Groharja, Škofja Loka; Nade Cilenšek, Griže; Jožeta Miheveca, Idrija; Franceta Bevka, Ljubljana-Bežigrad; Bratov Vodopivec, Pivka; IX. korpus NOVJ, Nova Gorica; Mirana Jarca, Črnozemelj; Franja Vrnčič, Celje-Hudinja; Heroja Milke Kerin, Leskovec pri Krškem; Dobravljice, Karel Destovnik-Kajuh, Murska Sobota; Leopold Maček-Borut, Novo Polje; France Prešeren, Crenšovci, Otočec; XII. SNOUB, Novo mesto; Gustav Šilih, Titovo Velenje; Franja Goloba, Prevalje; Blaža Kocena, Ponikva; Srečko Kosovel, Sežana; Karavanski kurirjev NOB, Koroška Bela; Ivan Tavčar, Gorenja vas; Oskarja Kovačiča, Škofije; Narodnega heroja Rajka, Hrastnik; COŠ Fran Kocbek, Gornji grad; Katja Rupena, Novo mesto; Ivan Kovačič Efenka, Celje; Milka Šobar Nataša, Novo mesto; Postojna in XV. divizije Grm, Novo mesto.

Bronasta priznanja so prejeli osnovne šole: Tankovske brigade NOVJ, Dekani; Anton Tomaž-Linhart, Radovljica; Veljko Vlahovič, Ljubljana; Jože Hedžet Šafarsko, Ljutomer; Peter Kavčič, Škofja Loka; Prežihov Voranc, Ljubljana; Tišina; Padlih prvoborcev, Žiri; Dane Šumenjak, Murska Sobota; Metlika; Edvard Kardelj, Dutovlje; Vlado Miklavc, Ljubljana; Spodnja Poljskava; Karel Destovnik Kajuh, Šostanj; Ledina — oddelek UKC, Ljubljana in Edvard Kardelj, Murska Sobota.

OSNOVNA ŠOLA KAREL DESTOVNIK KAJUH, LJUBLJANA,
Nusdorferjeva 10

- razpisuje prosta dela in naloge
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za določen čas (šolsko leto 1987/88), **PRU**
 - **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za nedoločen čas, **PRU**
 - **UČITELJA MATEMATIKE** za določen čas (šolsko leto 1987/88), **PRU**
 - **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA** za nedoločen čas, **PRU**
 - **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE** za nedoločen čas, **PRU**
 - **VODJO ŠOLSKE PREHRANE** za nedoločen čas, **PRU** gospodinjstva in opravljen strokovni izpit.

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE ŠALOVCI

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE, PRU,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA SLOVENSKEGA in NEMŠKEGA JEZIKA, PRU,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA, PRU,** za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PA** — razredni pouk, za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Začetek dela 1. 9. 1987.

Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

Razpisna komisija

OSNOVNE ŠOLE RAKA

razpisuje prosta dela in naloge

— **RAVNATELJA**

Kandidat mora izpolnjevati pogoje po 511. členu Zakona o združenem delu in druge pogoje po 137. členu Zakona o osnovni šoli ter imeti:

- 5 let delovnih izkušenj pri vzgojno-izobraževalnem delu in opravljen strokovni izpit
- strokovne, organizacijske in delovne sposobnosti za opravljanje nalog iz pristojnosti ravnatelja šole.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.

Prijave z ustreznimi dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 30 dneh po izbiri.

Prijave pošljite na naslov: Razpisna komisija Osnovne šole Raka, 68274 Raka.

Komisija za delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE NARODNEGA HEROJA RAJKA, HRASTNIK

razpisuje dela in naloge

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za delo v oddelku podaljšanega bivanja, za določen čas s polnim delovnim časom (od 1. 9. 1987 do 31. 8. 1988)
- **UČITELJA BIOLOGIJE in GOSPODINJSTVA,** za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu — od 1. 9. 1987 do predvidoma 30. 6. 1988); šola nima stanovanj

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane z Zakonom o osnovni šoli. Prijave z dokazili naj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Narodnega heroja Rajka, Hrastnik, Log 19. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

OSNOVNA ŠOLA TONETA TRTNICA TOMAŽA SOSTRO,
Cesta II. grupe odredov 7,
61261 DOBRUNJE

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA, PRU** ali **P,** za določen čas, od 1. 9. 1987 (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
- **UČITELJA V PODALJŠANEM BIVANJU** (jutranje varstvo, povezano z varstvom vozačev), učitelj razrednega pouka, za nedoločen čas
- **UČITELJA GOSPODINJSTVA IN VODJE ŠOLSKE PREHRANE, PRU,** za nedoločen čas

in objavlja dela in naloge

— **POMOČNICE KUCHARICE,** za nedoločen čas

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na gornji naslov v 8 dneh po objavi razpisa.

Svet
OSNOVNE ŠOLE NARODNI HEROJ TONE TOMŠIČ, LJUBLJANA,
Šaranovičeva 7

razpisuje prosta dela in naloge

— **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE, PRU** ali **P,** za nedoločen čas.

Začetek dela 1. 9. 1987. Stanovanja ni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

Svet šole in Komisija za delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE NARODNEGA HEROJA MATIJE BLEJCA-MATEVŽA, MENGEŠ

razpisujeta dela in naloge

— **POMOČNIKA RAVNATELJA** z dopolnjevanjem

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, predpisanih z Zakonom o združenem delu, Zakonom o osnovni šoli in Druženem dogovoru o oblikovanju kadrovske politike, izpolnjevati še pogoje za učitelja v osnovni šoli in imeti

- strokovni izpit
- najmanj 5 let delovnih izkušenj (po opravljenem strokovnem izpitu) pri vzgojno-izobraževalnem delu v osnovni šoli
- organizacijske in druge sposobnosti

Mandat traja 4 leta. Začetek dela 1. 10. 1987.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa. O izidu razpisa jih bomo obvestili v 60 dneh po izbiri.

- **DVEH UČITELJEV MATEMATIKE IN FIZIKE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom od 1. 9. 1987, višja ali visoka izobrazba
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom od 1. 9. 1987, višja ali visoka izobrazba
- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE in GOSPODINJSTVA** za nedoločen čas s polnim delovnim časom od 1. 9. 1987, višja ali visoka izobrazba
- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN MATEMATIKE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom od 1. 9. 1987, višja ali visoka izobrazba
- **UČITELJA GOSPODINJSTVA in ZA VODENJE ŠOLSKE PREHRANE** za določen čas od 1. 9. do 26. 10. 1987

in objavlja dela in naloge

— **KUHARICE POMOČNICE** za določen čas od 10. 10. 1987 (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom)

Stanovanj ni. Poskusna doba po pravilniku o delovnih razmerjih.

Prijave z dokazili sprejema komisija za delovna razmerja 8 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o odločitvi komisije v 15 dneh po izbiri.

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JESENICE

Komisije za delovna razmerja

razpisujejo prosta dela in naloge za

TOZD OSNOVNA ŠOLA JESENIŠKO-BOHINJSKI ODRED KRAJSKA GORA

- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA in TURIZMA, PRU** ali **P,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PA** — razredni pouk, za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
- **UČITELJA TELESNE VZGOJE, PRU** ali **P,** za določen čas s polnim delovnim časom — do 31. 8. 1988
- **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE, PRU** ali **P,** za določen čas s polnim delovnim časom — do 31. 8. 1988
- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE in ZA VODENJE DEJAVNOSTI V COŠ, PRU,** za določen čas s polnim delovnim časom — do 31. 8. 1988

TOZD OSNOVNA ŠOLA 16. DECEMBER MOJSTRANA

- **UČITELJA FIZIKE, TEHNIČNE VZGOJE in RAČUNALNIŠTVA, PRU** ali **P,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA TELESNE VZGOJE, PRU** ali **P,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom

TOZD OSNOVNA ŠOLA TONE ČUFAR JESENICE

- **UČITELJA TELESNE VZGOJE, PRU** ali **P,** za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

TOZD OSNOVNA ŠOLA KARAVANŠKIH KURIRJEV NOB BLEJSKA DOBRAVA

- **UČITELJA TELESNE VZGOJE, PRU** ali **P,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA FIZIKE in TEHNIČNE VZGOJE, PRU** ali **P,** za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU** ali **P,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA TEHNIČNE in LIKOVNE VZGOJE, PRU,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom

TOZD OSNOVNA ŠOLA GORENJSKI ODRED ŽIROVNICA

- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU** ali **P,** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PA** — razredni pouk, za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA BIOLOGIJE, KMETIJSKEGA in GOSPODINJSKEGA POUKA, PRU,** za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE, PRU,** za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom
- **UČITELJA FIZIKE in RAČUNALNIŠTVA, PRU** ali **P,** za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom

Delovna razmerja bomo sklenili s 1. 9. 1987.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslove tozdov.

ZAVOD SR SLOVENIJE ZA ŠOLSTVO LJUBLJANA,
Poljanska cesta 28

Razpisna komisija razpisuje naslednja prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

- a) za organizacijsko enoto Celje in Maribor — **PEDAGOŠKEGA SVETOVALCA** za predšolsko vzgojo — 2 izvajalca
- b) za organizacijske enote: Maribor, Kranj, Novo mesto in Ljubljana — **PEDAGOŠKEGA SVETOVALCA** za razredni pouk — 4 izvajalce, za OE Maribor nastop dela s 1. 1987.
- c) za organizacijsko enoto Nova Gorica in Ljubljana — **PEDAGOŠKEGA SVETOVALCA** za slovenski jezik v osnovnem in srednjem izobraževanju — izvajalca, v OE Nova Gorica za polovični delovni čas
- č) za organizacijsko enoto Ljubljana in Nova Gorica — **PEDAGOŠKEGA SVETOVALCA** za matematiko in fiziko v osnovnem in srednjem izobraževanju — 2 izvajalca, v OE Nova Gorica, za polovični delovni čas
- d) za organizacijsko enoto Ljubljana — **PEDAGOŠKEGA SVETOVALCA** za področje naravoslovja v osnovnem in srednjem izobraževanju (spoznavanje narave, biologija, kemija, naravoslovne dejavnosti)
- e) za sedež Zavoda — **PEDAGOŠKEGA SVETOVALCA** za telesno vzgojo v osnovnem in srednjem izobraževanju — koordinatorja področja

- **PEDAGOŠKEGA SVETOVALCA** za geografijo v osnovnem in srednjem izobraževanju — koordinatorja področja
 - **PEDAGOŠKEGA SVETOVALCA** za področje tekstila in usnja — koordinatorja področja
- Izbrani kandidati bodo imenovani za 4. leta in so lahko po končanem mandatu ponovno imenovani. Poleg splošnih pogojev, ki so določeni z Zakonom o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
- visoka izobrazba ustrezne smeri
 - 7 let delovnih izkušenj na področju vzgoje in izobraževanja opravljen strokovni izpit
- Razpisna komisija objavlja tudi prosta dela in naloge
- **TAJNICE** sektorja za usmerjeno izobraževanje na sedežu Zavoda.

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe, 4. letna upravno-administrativna šola, leto dni delovnih izkušenj. Pисne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosežkov njega dela naj kandidati pošljejo v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: Zavod SR Slovenije za šolstvo, Ljubljana, Poljanska c. 28, razpisna komisija. Prijavljene kandidate bomo obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav. Vsa pojasnila lahko dobite v kadrovski službi Zavoda SRS za šolstvo, Ljubljana, Poljanska c. 28, telefon 319-066 oz. v organizacijskih enotah.

SKUPŠČINA MESTA LJUBLJANA
MESTNI MUZEJ LJUBLJANA
ARHITEKTURNI MUZEJ LJUBLJANA
LJUBLJANSKA-KULTURNA SKUPNOST
MESTNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST
LJUBLJANSKA TURISTIČNA ZVEZA

RAZPISUJEJO

v skladu z akcijo IAPA (International Association of Art — UNESCO)

natečaj za fotografske, filmske in video upodobitve na temo LJUBLJANA: PODOBE MESTA IN ULIC v sklopu splošno

zasnovane teme
SPOMIN SVETA, SPOMIN ULICE.

Namen natečaja je zajet v objektiv fotografske, filmske ali video kamere podobe mesta, kakršne se kažejo skozi njegovo zgodovino, skozi življenje arhitekture v mestu, ulic, krajine v stiku z mestom, parkov vse do drobnih detajlov, pač vsega tistega, kar oblikuje mesto, v našem primeru Ljubljano, kot prostor spomina.

1. Tema upodobitev je urbani prostor z vseh mogočih vidikov kulturne dediščine, posebej arhitekturne, starejše in moderne. Z natečajem želimo spodbuditi zanimanje mladega rodu za našo kulturno dediščino in jo prek sodobnih medijev (fotografija, film, video) popularizirati v njihovih okoljih.

2. Natečaja se lahko udeležijo posamezni učenci 7. in 8. razredov osnovnih šol, dijaki srednjih šol ljubljanskih občin, člani fotokrožkov ali fotoklubov, ki delujejo v okviru osnovnih ali srednjih šol, učenci in dijaki, člani organizacij, Ljudske tehnike, člani fotografskih sekcij Pionirskega doma ali drugih organiziranih skupin do 19. leta starosti.

3. V poštev pridejo črno-bele fotografije velikosti 18x24 cm, barvni diapozitivi formata leica, filmski trak super 8 v trajanju 10 min in video trak v trajanju 15 min. (Fotografije, diapozitive, filme in videotrake naj krožki, ali skupine, navedene v 2. točki tega razpisa, prej izberejo.) Število fotografij ali diapozitivov naj ne presega števila 10. Prispela dela morajo biti opremljena z naslednjimi podatki: ime in priimek avtorja, letnica rojstva, naslov, šola, klub.

4. Natečaj začne veljati z dnem objave v Delu, Dnevniku, Mladini, Pionirskem listu, Prosvetnem delavcu in traja do 25. septembra 1987.

5. Prispela dela bo ocenjevala petčlanska strokovna žirija v sestavi: Stane Bernik (predsednik), Srečo Dragan, Bojan Kovarčič, Peter Kečič in Milan Pajk. Če bo na natečaj prispelo najmanj 200 del, bo žirija podelila 10 denarnih nagrad-odkupov in 20 priznanj s knjižnimi darili.

6. Nagrajene fotografije in druga dela bodo razstavljena v Kulturno-informacijskem centru Krizanke, druga v prostorih Srednje šole za oblikovanje in fotografijo ter ljubljanskega festivala po izteku natečaja.

7. Fotografije, diapozitive, filme in videotrake je treba v skladu z razpisnimi pogoji poslati na naslov: Mestni muzej, Ljubljana, Gosposka 15, 61000 Ljubljana z oznako: **Spomin sveta, spomin ulice.**

Spet o napredovanju in nazivih

Drugi pedagoški večer v Kopru

Na drugem pedagoškem večeru v Kopru, ki ga je pripravilo obalno pedagoško društvo, smo razpravljali o možnostih napredovanja v vzgojno-izobraževalni dejavnosti. Pregledali smo tri vrste napredovanja: strokovno v stroki (pridobitev strokovnega naslova v veljavnem šolskem sistemu), delovno v delovni organizaciji (v organizaciji ali sestavi dela) in družbeno v družbi (posledne dolžnosti ali funkcije, nagrade, priznanja). Primerjali smo se z zdravstvom, državno upravo in Zavodom SRS za šolstvo. Zavedamo se, da je napredovanje, zlasti delovno, odvisno od narave in sestave dela, in vendar ugotavljamo, da so naše možnosti v primerjavi z drugimi strokami izredno skromne. Učitelji lahko postane in ostane največjemu pomočnik ali ravnatelj šole, vrtca. Z uveljavitvijo visokošolskega izobraževanja pedagoških delavcev lahko napreduje

v stroki do najvišje stopnje zahtevnosti dela. Družbeno napredovanje pa je za učitelje in vzgojitelje praviloma bolj naključno in mogoče le tedaj, če zapusti stroko in dejavnost.

Ker so za učitelje — vzgojitelje delovna in družbena napredovanja malenkostna in naključna, smo predlagali naj bi spet začeli razpravo o nazivih, ki jih je pred nekaj leti za pedagoške delavce predlagal republiški sindikat. Menili smo, da bi pri oblikovanju sistema napredovanja izhajali predvsem iz pedagoško-strokovne in družbene sestavine dela, to pomeni, da bi bilo temeljno merilo za napredovanje uveljavitev pedagoškega delavca na pedagoško-strokovnem in družbenem področju. Kazalo bi razmisliti o treh stopnjah:

Prva stopnja: učitelj — vzgojitelj s strokovnim izpitom (tudi to je napredovanje, čeprav nekoliko zamegljeno, saj kdor v dveh

letih ne opravi izpita, ne more več opravljati vzgojno-izobraževalnega dela; razpravljalci so ugotavljali, da je na našem območju, razen v vrtcih, zanemarljivo pripravništvo, ki je pogoj za opravljanje strokovnega izpita. Predlagali so, naj bi Zavod SRS za šolstvo ali pristojni organ poskrbel, da se institucija pripravništva — s programom in mentorstvom — ponovno uveljavi od osnovne do srednje šole.

Druga stopnja: učitelj — vzgojitelj z nazivom, ki bo izražal uveljavitev v ožjem okolju.

Tretja stopnja: učitelj — vzgojitelj z nazivom, ki bo izražal uveljavitev v širšem okolju.

O tem, kakšni naj bi bili ti nazivi — mentor, svetovalec ipd. — bodo spregovorile nadaljnje razprave in dogovori (predloge za izbor primerne naziva pošiljajte na odbor obalnega društva Koper, Cankarjeva 2). Postopek za izvolitev v naziv na predlog

posameznika, društva ali družbene organizacije naj bi vodile kadrovske komisije šole, vrtci; izvolitev v naziv pa bi opravil svet vzgojno-izobraževalne organizacije. Predlagali smo še, da bi razmislili o podelitvi posebnega naziva »zaslužni učitelj — vzgojitelj« pedagoškim delavcem, ki so se izkazali kot mentorji in sodelavci ob delu z učenci in sodelavci ter se v svojem in širšem okolju potrdili kot osebnost. To naj bi bilo hkrati priznanje za njihovo življenjsko delo. Naziv je sicer podoben tistemu, ki ga podeljujejo visokošolske organizacije svojim zaslužnim delavcem, vendar naj nas to ne moti, saj je bistvena razlika, če prestopiš z enega vrha na drug vrh Triglava ali Šmarne gore.

To razmišljanje smo strnili v predlog in ga poslali sindikatom in ustreznim šolskim organom.

MILAN MARUŠIČ

Šola — kulturno središče kraja

V osnovni šoli v Poljanah nad Skofjo Loko razstavlja France Mihelič

Lanskega decembra so Poljanci odprli novo šolo, zadnjo od šol, zgrajenih z denarjem, ki so ga zbrali prebivalci škofjeloške občine. Poslopje stoji zunaj vasi, njegovi sončni prostori pa so pravo nasprotje učilnicam v stari šolski stavbi, kakršno so imeli rodovi šolarjev že od začetka tega stoletja. Učitelji in učenci menijo, da je življenje v novi šoli čisto drugačno. Odslej se lahko ukvarjajo z dejavnostmi, ki si jih prej ni bilo mogoče niti zamisliti,

stavo grafik Franceta Miheliča, posvečeno umetniku 80-letnici. Umetniku, ki je s svojimi izjemnimi stvaritvami vznemiril in očaral ljubitelje slikarstva doma in na tujem, se ni zdelo odveč nekaj svojih znamenitih grafik (med njimi tudi kurente) predstaviti tudi v manjšem kraju. Poljanci so že s svojim obiskom ob odprtju razstave slikarju sporočili, da cenijo njegovo zaupanje. Prostor, kjer smo se zbrali, je bil skorajda premajhen za vse, ki

France Mihelič: Krka, 1969, olje na pl.

in šola lahko zdaj še bolj sodeluje v kulturnem življenju kraja.

Čeprav v omejenem obsegu je bilo že v starem šolskem poslopju vsako leto več slikarskih razstav. Nova, večja stavba s svetlimi odprtimi hodniki ponuja še boljše možnosti za to dejavnost. Kako jih je mogoče izrabiti, smo spoznali že tedaj, ko so odprli novo šolo. Obiskovalca že ob vstopu vanjo prevzame velika freska, na kateri so predstavljeni motivi iz kmečkega življenja in prizori iz del pisatelja Ivana Tavčarja. Gre za izjemno delo slikarja Iveta Šubica, Poljanca, ki je tudi sicer s svojimi deli vtisnil pečat temu kraju in vsej dolini. Ob odprtju šole si je bilo mogoče ogledati slikarska dela vsega rodu slikarjev Šubicev, Štefana, Janeza in Jurija, osrednji razstavi prostor pa je bil namenjen razstavi del slikarjev in kiparjev, poljanskih znancev, ki že desetletja zahajajo v gostoljubni ateleje Iveta Šubica in med Poljanec. Med temi deli so bile tudi stvaritve domačih umetnikov, rojakov iz Poljan. Skratka, izjemno kulturno bogastvo, zbrano na enem samem kraju.

Po nekaj mesecih me je v maju pot spet zanesla v Poljane. V šoli so odpirali novo razstavo, raz-

smo prišli počastit umetnikovo jubilej. Res da je bilo med obiskovalci veliko vidnih zastopnikov kulturnega, gospodarskega in političnega življenja iz občinskega in republiškega središča, toda povečini so bili tam domačini: starejši in mlajši kmečki ljudje, delavci, zadovoljni, da se nekaj dogaja tudi v njihovem kraju, da jim na razstave in druge kulturne prireditve ne bo treba vedno drugam, v Skofjo Loko ali Ljubljano. Med njimi so bili tudi učenci bližnjih srednjih šol, ki še vedno spremljajo kulturni utrip kraja, iz katerega izhajajo.

Domačini so mi povedali: spomladi je bila v šoli sklepna prireditev, na kateri so podelili bralne značke učencem občine Škofja Loka, šolarji pogosto pripravijo razprave o posameznih aktualnih kulturnih, gospodarskih in političnih vprašanjih (nazadnje npr. o ekoloških problemih kraja). Nova šola, čeprav le podružnična, z nižjimi razredi osnovne šole, odpira svoje prostore krajanom in jim ponuja kakovostna kulturna doživetja.

MARIJA VELIKONJA

MURSKA SOBOTA

Dan prosvetnih delavcev

Letošnjega 15. maja ob 20. uri v hotelu Diana v Murski Soboti ni bilo dolgočasno. Ta večer so prosvetni delavci in vzgojitelji iz vrtcev, osnovnih šol, domov učencev ter šol srednjega usmerjenega izobraževanja murskoboške občine slavili svoj dan prosvetnih delavcev v letu 1987.

Slavnostni govornik je bil Boris Štefanec, sekretar Občinskega komiteja ZK Murska Sobotna, večer pa so z bogatim kulturnim sporedom popestrili igralci Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane s komedijo Fadila Hodžića Orhidea, pa tudi pevci tria Korotan, koroški Slovenci iz sosednje Avstrije.

Ob tej priložnosti je Občinska izobraževalna skupnost Murska Sobotna podelila letošnja priznanja in denarne nagrade nekate-

rim prosvetnim delavcem murskoboške občine za izredne uspehe pri delu v vzgoji in izobraževanju. Priznanja so prejeli: Anica Kuzmič z osemletke Dr. Anice Rotdajč, Grad na Goričkem, Marija Maučec s Celodnevne osnovne šole »17. oktober« Beltinci, Marija Fras in Mira Filipan iz OVIZ Murska Sobotna in Ernest Kološa s Srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti.

Kolektiv Osnovne šole Tišina pa je prejel plaketo Občinske izobraževalne skupnosti Murska Sobotna za leto 1987, in sicer za nadpovprečne v vzgoji in izobraževanju ter pri razvijanju samoupravnih odnosov.

FILIP MATKO

Obisk iz domovine

Nekaj mesecev smo se pripravljali na obisk prijateljev iz Kranja, pokrovitelja obiska pa je bil KUD Triglav iz Stuttgarta. Lepega prvomajskega jutra je pripotovalo z avtobusom šestnajst gostov kegljaške sekcije — članov kegljaškega društva Triglav iz Kranja. 10 mladincev je obiskalo aktiv mladih v Stuttgartu, 24 otrok iz pobratene šole v Šenčurju v spremstvu dveh tovarišic pa svoje vrstnike v Stuttgartu, ki obiskujejo slovenski dopolnilni pouk.

Poseben program je bil namenjen kegljašem iz Kranja. Že 1. maja popoldne so si po krajšem počitku in kosilu ogledali dvorec Blünder Bartok v Ludwigsburgu. Po ogledu stare palače so se zbrali na slovesni večerji v slovenski gostilni Kanonenbäck, obema pobratenima sekcijama pa so se pridružili še nekateri vodilni predstavniki društva Triglav. V prijateljskem razpoloženju so izmenjali spominske pokale, kovali načrte za prihodnje sodelovanje in se pogovarjali o tekmi, ki je bila na sporedu naslednji dan. Kmalu se je razlegala slovenska pesem. Naslednji dan popoldan so se pomerili športniki. V obeh konkurencah — ženski in moški — so bili naši gostje boljši. Nič čudnega, saj je kegljaški klub Triglav iz Kranja uveljavljen v kegljaškem športu v Jugoslaviji, mi pa smo le rekreativci in kegljamo le v svoje zadovoljstvo in veselje. Toda v takšnih primerih zmagovalac sploh ni pomemben, saj je tekma le eden od načinov za poglobljanje prijateljstva.

Se posebno so bili veseli svojih gostov otroci slovenske dopolnilne šole in njihovi starši. Skupaj so preživeli tri nepozabne dni. Že v petek popoldne so si skupaj ogledali živalski in botanični vrt Wilhelmu.

Naslednji dan popoldan je folklorna sekcija našega društva pripravila prireditev »majski ples«, na kateri sta otroška in mladinska folklor prikazali nekaj že skoraj pozabljenih kmečkih del in narodnih običajev. Dobro pripravljen nastop, ki je bil uglasen na temo praznovanja v mesecu mladosti, je dvignil razpoloženje, k temu pa so pripomogli s svojim programom tudi gostje iz Šenčurja in imel kratek recital o domovini, delu in prijateljstvu, na koncu pa skupaj z gostitelji še zapeli dve pomladni pesmi. Ves večer nas je nato zabaval znani ansambel Moralisti iz domovine. Ure so hitro minevale in proti polnoči smo se dobro razpoloženi razšli. Pred nami je bil še en dan, ker pa je naslednji dan začelo deževati, nismo mogli izpeljati našega programa do konca. Vendar dež ni motil dobrega razpoloženja.

Ob slovesu smo si obljubili, da se bomo spet srečali v Šenčurju in naša srečanja tradicionalno nadaljevali. Medtem pa si bomo pridno dopisovali, da ne bodo nova nastala prijateljstva pozabljena in da bo prihodnje srečanje še bolj prisrčno.

LADISLAV PREŠIČEK

dopisniki
poročajo

Seminar

Združenje filmskovzgojnih delavcev Slovenije pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije pripravlja od 20. do 22. avgusta 1987 v dijaškemu domu Heroj Tito v Kopru tradicionalni filmski seminar, ki je namenjen predvsem pedagogom, ki poučujejo filmsko vzgojo ali se posel zanimajo za film in video. Na seminarju bodo obravnavali vprašanja žanra, analize filmov za nižjo in višjo stopnjo, estetiko filma in stript. Celoten program pa bodo spremljale filmske in video projekte in predpremiere najnovejšega slovenskega filma in kritični pogovori.

Seminar priporoča Zavod SRS za šolstvo!

Prijave in informacije — Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Ljubljana, Kidričeva 5, tel.: (061) 217-860 ali 211-828, int. 37.

Komisija za delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE BORISA KIDRIČA, LJUBLJANA, Matjaževci

razpisuje prosta dela in naloge

- UČITELJA SLOVENSKEGA in SRBOHRVAŠKEGA JEZIKA, ki bo dopolnjeval delovno obveznost v podaljšanem bivanju za nedoločen čas s polnim delovnim časom; začetek dela 1. 9. 1987
- UČITELJA BIOLOGIJE in KEMIJE (za vodenje tečaj obrambe in zaščite), ki bo dopolnjeval delovno obveznost v podaljšanem bivanju; za nedoločen čas s polnim delovnim časom; začetek dela 1. 9. 1987
- UČITELJA BIOLOGIJE in KEMIJE, za nedoločen čas s polnim delovnim časom; začetek dela 1. 9. 1987
- DVEH UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA, za nedoločen čas s polnim delovnim časom; začetek dela 1. 9. 1987

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane z Zakonom o osnovni šoli. Prijave z dokazili sprejema komisija 8 dni po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE II. GRUPE ODREDOV, LJUBLJANA, Gašperšičeva 10

razpisuje prosta dela in naloge

- ŠESTIH UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 - UČITELJA RAZREDNEGA POUKA za določen čas do 31. 1988 s polnim delovnim časom
- TREH UČITELJEV SLOVENSKEGA in SRBOHRVAŠKEGA JEZIKA za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 - UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 - UČITELJA GOSPODINJSTVA IN BIOLOGIJE za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 - UČITELJA LIKOVNE VZGOJE za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 - UČITELJA GLASBENE VZGOJE za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 - UČITELJA BIOLOGIJE in KEMIJE za določen čas do 15. 1988 s polnim delovnim časom
 - UČITELJA MATEMATIKE in FIZIKE za določen čas do 10. 1988 s polnim delovnim časom

Pogoji:

Ustrezna izobrazba v skladu s 96. členom Zakona o osnovni šoli. Začetek dela 1. septembra 1987.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

O izidu razpisa vas bomo obvestili v 15 dneh po preteku razpisnega roka.

Komisija za delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE RIHARD JAKOPIČ, LJUBLJANA, Derčevci

razpisuje prosta dela in naloge

za nedoločen čas

- DVEH UČITELJEV v PB — smer PA raz. pouk
- UČITELJA GLASBENE VZGOJE na predmetni stopnji, PA glasbena vzgoja ali FF muzikologija — pedagoška smer

za določen čas

- UČITELJA GLASBENE VZGOJE (nadomeščanje delavke porodniškem dopustu) diploma PA — glasbena vzgoja ali FF n muzikologija-pedagoška smer

Dela in naloge razpisujemo s polnim delovnim časom.

Začetek dela 1. septembra 1987.

Prijave z dokazili o izobrazbi, navedbo dosedanjih zaposlitev in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

Prijave z dokazili o strokovnosti sprejema Komisija za delo zmerja 8 dni po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE VIDEM PRI PTUJU

razpisuje prosta dela in naloge

— **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA, PRU** ali **P** angleškega jezika ali angleškega in nemškega jezika, za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Začetek opravljanja del in nalog je 1. 9. 1987. Prijave z dokazili o izobrazbi sprejemamo osem dni po objavi razpisa. Kandidati bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po razpisnem roku.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE BRATOV ŽVAN GORJE, 4247 ZGORNJE GORJE

razpisuje prosta dela in naloge

— **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU** ali **P**, za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom
Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje Zakon o osnovni šoli.

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi razpisa. O izbiri boste obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Komisija za delovna razmerja
GLASBENE ŠOLE DOMŽALE, 1000 Ljubljana c. 61

razpisuje prosta dela in naloge:

za nedoločen čas s polnim delovnim časom:
— **UČITELJA NAUKA O GLASBI** — Domžale

za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom:
— **UČITELJA KITARE** — Domžale
— **UČITELJA KLAVIRJA** — Moravče
— **UČITELJA TROBIL** — Moravče

za določen čas s polnim delovnim časom — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu:
— **UČITELJA KLAVIRJA** — Mengeš

Na razpis se lahko prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za učitelja glasbe na glasbeni šoli in imajo ustrezno strokovno izobrazbo. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa.

VIO OSNOVNA ŠOLA NOVO MESTO
TOZD OSNOVNA ŠOLA XII. SNOUB BRŠLJIN

razpisuje prosta dela in naloge:

— **UČITELJA ANGLEŠKEGA in SLOVENSKEGA JEZIKA** za poln delovni čas za določen čas (od 1. 9. 1987 do 31. 8. 1988),
— **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA** za polovični delovni čas za določen čas (od 1. 9. 1987 do 31. 8. 1988).

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE HEROJA FRANCA BUKOVCA MEDVODE — PRESKA

razpisuje prosta dela in naloge:

— **DIPLOMIranega PEDAGOGA** za nedoločen čas od 1. 9. 1987
— **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE** za nedoločen čas od 1. 9. 1987
— **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za učence v PB z jutranjim varstvom za čas od 1. 9. 1987 do 31. 8. 1988
— **UČITELJA SLOVENSKEGA in ANGLEŠKEGA JEZIKA** za enoto Janeza Kalana na Topolu za čas nadomeščanja delavke, ki je na porodniškem dopustu od 1. 9. 1987
— **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za enoto Avgusta Barleta v Sori za nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu od 1. 9. 1987 dalje,
na objavlja dela in naloge
— **ČISTILKE**, za nedoločen čas od 1. 9. 1987

Prošnjo z dokazili o ustrezni izobrazbi pošljite na naslov v 8 dneh po objavi. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh.

OSNOVNA ŠOLA ŠLANDROVE BRIGADE LJUBNO OB SAVINJI

razpisuje prosta dela in naloge

— **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE in FIZIKE** za nedoločen čas

Pogoj: **PRU** tehnične vzgoje in fizike.

Na voljo je družinsko stanovanje.

Nastop dela 1. 9. 1987.

Prijave z dokazili pošljite v 10 dneh na naš naslov.

CELODNEVNA OSNOVNA ŠOLA I. BATALJONA DOLOMIT-SKEGA ODREDA HORJUL

razpisuje dela in naloge:

— **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA** v COŠ

Pogoj: višja ali visoka izobrazba ustrezne smeri

— **VARUHINJE** v VVE

Pogoj: šola za varuhinje

Dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Začetek dela je 1. 9. 1987.

Z Ljubljano so dobre avtobusne zveze.

Prijave z dokazili o končani izobrazbi sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Komisija za kadrovske zadeve in delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE CERKNO — SPOMENIK NOB

razpisuje prosta dela in naloge

— **UČITELJA TEHNIČNEGA POUKA** — **PRU**, ali **P** za nedoločen čas

Stanovanja ni.

Prijave pošljite v 15 dneh na OŠ Cerkno — Spomenik NOB.

Svet
OSNOVNE ŠOLE JOŽE KERENČIČ GORNJA RADGONA

razpisuje dela in naloge

— **RAVNATELJA**
za mandatno obdobje 4 let.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z Zakonom o osnovni šoli, in imeti najmanj pet let delovnih izkušenj pri vzgojno-izobraževalnem delu.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: OSNOVNA ŠOLA JOŽE KERENČIČ GORNJA RADGONA, Prežihova ulica 1.

O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po preteku roka za prijave.

Komisija za delovna razmerja

razpisuje prosta dela in naloge za mandatno obdobje 4 let

— **POMOČNIKA RAVNATELJA**
Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom o OŠ, in imeti najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vzgojno-izobraževalnem delu.

— za nedoločen čas
— **UČITELJA GOSPODINJSTVA Z VODENJEM ŠOLSKE PREHRANE**
— **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** v COŠ
— **SOCIALNEGA DELAVCA**

Stanovanj ni.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 15 dneh po objavi razpisa tajništvu OŠ Gornja Radgona, Prešernova ulica.

O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po preteku roka za prijave.

Svet **OSNOVNE ŠOLE DRAGOMIRJA BENČIČA BRKINA HRPELJE**

razpisuje prosta dela in naloge

— **UČITELJA BIOLOGIJE in KEMIJE, PRU** ali **P**, za določen čas (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu), s polnim delovnim časom.

Začetek dela 1. 9. 1987.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Svet šole osnovne šole Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje, 66240 Kozina. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po izteku roka za prijavo.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE LEDINA LJUBLJANA, Komenskega 19

razpisuje

prosta dela in naloge v šolskih oddelkih Univerzitetnega kliničnega centra:

— **UČITELJA MATEMATIKE — BIOLOGIJE — KEMIJE** za pouk bolnih otrok od 5.—8. razreda v kombiniranih šolskih oddelkih UKC za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Pogoj: učitelj ali profesor matematike — biologije — kemije. Želja in sposobnost za delo z bolnim otrokom.

Začetek dela: 1. septembra 1987.

— **SPECIALNEGA PEDAGOGA** — skupina FIBO ali DPO za delo z bolnimi otroki — za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji:
— specialni pedagog — skupina FIBO ali DPO,
— opravljen strokovni izpit,
— najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobni ustanovi.

Posebni pogoji:
Želja in sposobnost za sodelovanje pri humanizaciji bolnišničnega zdravljenja otrok.

Začetek dela: 1. septembra 1987

Pisne vloge sprejema komisija za delovna razmerja OŠ Ledina, Ljubljana, Komenskega 19, 15 dni po objavi razpisa.

GLASBENA ŠOLA SLAVKO OSTERC, LJUTOMER, Prešernova 8

razpisuje dela in naloge

— **UČITELJA KITARE, HARMONIKE in VIOLINE** (za podružnico Križevci), ki bo dopolnjeval delovno obveznost na matični šoli
— **UČITELJA HARMONIKE, NOG in KLAVIRJA** (za podružnico Veržej), ki bo dopolnjeval delovno obveznost na matični šoli
— **UČITELJA FLAVTE in NOG**, ki bo opravljal pol delovne obveznosti v glasbeni šoli in pol v osnovni šoli Stročja vas — glasbena vzgoja in pevski zbor.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za učitelja v glasbeni šoli na naslov šole v 15 dneh po objavi razpisa.

Začetek dela: 1. septembra 1987.

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD PIRAN o.sol.o.
TOZD OSNOVNA ŠOLA CIRIL KOSMAČ PIRAN o.sol.o.
Komisija za delovna razmerja

razpisuje prosta dela in naloge:

— **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za delo v oddelku podaljšanega bivanja za nedoločen čas
— **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za delo v oddelku podaljšanega bivanja za določen čas (do konca šol. l. 1987/88)
— **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za določen čas (do konca prvega polletja šol. l. 1987—88)
— **UČITELJA FIZIKE in MATEMATIKE** ali **FIZIKE in TEHNIČNE VZGOJE** ali **FIZIKE in RAČUNALNIŠTVA** za nedoločen čas
— **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE** za nedoločen čas z manj kot polnim delovnim časom, delovno obveznost bo lahko dopolnjeval s poukom tehnične vzgoje ali z vodenjem interesnih dejavnosti
— **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE** za nedoločen čas z manj kot polnim delovnim časom; delovno obveznost bo lahko dopolnjeval z vodenjem interesnih dejavnosti
— **UČITELJA GOSPODINJSTVA in ZA VODENJE ŠOLSKE PREHRANE** za nedoločen čas

Pogoji: **PRU**, pričetek dela 1. 9. 1987

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovnosti v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Vzgojno-izobraževalni zavod Piran — DSSS, Rozmanova 7, 66330 Piran. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD PIRAN o.sol.o.
TOZD CENTER ZA KOREKCIJO SLUHA in GOVORA PORTOROŽ o.sol.o.

Svet Centra razpisuje prosta dela in naloge:

— **SPECIALNEGA PEDAGOGA** za nedoločen čas, delo: vzgoja v popoldanskem času

Pogoji: VŠ izobrazba smer surdo-logo

Začetek dela 1. 9. 1987

Stanovanja ni.

Svet Centra razpisuje za 4 leta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

— **POMOČNIKA RAVNATELJA** (reelekcija)
Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in Družbenim dogovorom o oblikovanju kadrovske politike v občini Piran, izpolnjevati še pogoje:
— VŠ ali VS izobrazba specialne pedagogike, smer surdopedagog ali logoped
— 5 let vzgojno-izobraževalne prakse
— organizacijske sposobnosti, ki jamčijo, da bo s svojim delom pripomogel k uresničevanju smotrov in nalog Centra.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovnosti v 8. dneh po objavi razpisa na naslov: Vzgojno-izobraževalni zavod Piran, DSSS, Rozmanova 7, 66330 Piran. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po izteku prijavnega roka.

Komisija za razpis del in nalog
SREDNJE ŠOLE KOVINARSKKE, PEDAGOŠKE in EKONOM-SKE USMERITVE LENDAVA

ponovno razpisuje v skladu s 174. čl. Zakona o usmerjenem izobraževanju in po sklepu zbora delavcev z dne 3. 6. 1987 dela in naloge

— **UČITELJA MATEMATIKE in FIZIKE** — profesor z znanjem madžarskega jezika za nedoločen čas
— **UČITELJA STROKOVNO TEORETIČNIH PREDMETOV** v VIP Kovinarstvo in strojništvo — diplomirani inženir strojništva za nedoločen čas
— **UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA** v VIP Kovinarstvo in strojništvo — inženir strojništva, osnovni poklic te smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj v kovinsko predelovalni stroki, za nedoločen čas

Pogoj za razpisana dela in naloge je z zakoni predpisana strokovna in pedagoška izobrazba.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Srednja šola kovinarske, pedagoške in ekonomske usmeritve Lendava, Partizanska 82, v 15 dneh po objavi razpisa.

Kandidati bodo pisno obveščeni o izbiri v 15 dneh po izteku razpisnega roka. Začetek dela je 1. 9. 1987.

SREDNJA DRUŽBOSLOVNA ŠOLA, MARIBOR, Leninov trg 1

razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. **UČITELJA STROJEPISJA**, s polnim delovnim časom, za določen čas.

Pogoji: Pedagoška akademija — smer strojepisje-stenografija, pedagoška akademija — smer slovenski jezik, VEKŠ I. stopnja.

Kandidat naj bi imel pred tem končano SEŠ ali UAS

2. **LABORANTA ZA BIOLOGIJO**, s polovičnim delovnim časom, za določen čas.

Pogoji: srednješolska izobrazba naravoslovne (pedagoške) usmeritve.

VIO ŠMARJE PRI JELŠAH

Svet **TOZD OSNOVNA ŠOLA BORIS KIDRIČ, ROGAŠKA SLATINA**

razpisuje dela in naloge

— **UČITELJA ANGLEŠKEGA in NEMŠKEGA JEZIKA, PRU** za nedoločen čas
— **UČITELJA BIOLOGIJE in GOSPODINJSTVA, PRU** za nedoločen čas

Prijave z dokazili o izobrazbi in z življenjepisom pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

Delovno razmerje bomo sklenili s 1. 9. 1987.

Komisija za delovna razmerja TOZD OSNOVNA ŠOLA TONE OKROGAR ZAGORJE

razpisuje prosta dela in naloge

— **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE** za nedoločen čas.
Pogoj: končana višja ali visoka šola — PRU ali P matematike—fizike.

Začetek dela 1. 9. 1987.
Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh.

OSNOVNA ŠOLA BLANCA

razpisuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom prosta dela in naloge

— **UČITELJA BIOLOGIJE IN KEMIJE**, ki bo dopolnjeval delovno obveznost z gospodinjstvom in tehničnim poukom

Pogoj: Kandidat mora imeti višjo ali visoko izobrazbo ustrezne smeri. Stanovanja ni.

Začetek dela 1. 9. 1987.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na gornji naslov v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Komisija za delovna razmerja DEKLIŠKEGA VZGAJALIŠČA VIŠNJA GORA

razpisuje prosta dela in naloge:

1. **DVEH VZGOJITELJEV ZA MLADINO Z VEDENJSKIMI IN OSEBNOSTNIMI MOTNJAMI** s polnim delovnim časom za nedoločen čas
2. **VZGOJITELJA-PSIHOLOGA** (za delo v stanovanjski skupini) s polnim delovnim časom za nedoločen čas
3. **UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE** za 9 ur na teden za nedoločen čas
4. **UČITELJA TELESNE VZGOJE** za 7 ur na teden za nedoločen čas
5. **UČITELJA ANGLEŠKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA** za 10 ur na teden za nedoločen čas
6. **UČITELJA VARSTVA PRI DELU** za 3 ure na teden za nedoločen čas
7. **UČITELJA STROKOVNO-TEORETIČNIH PREDMETOV V TEKSTILNI USMERITVI** za nedoločen čas
8. **UČITELJA STROJNIH ELEMENTOV IN STROJESLOVJA** za 2 uri na teden za nedoločen čas
9. **UČITELJA GEOGRAFIJE** za 4 ure na teden za nedoločen čas

Pogoji:
Pod 1. VIŠ ali VIS specialno pedagoška izobrazba, smer MVO, 1 leto delovnih izkušenj in 3-mesečno poskusno delo
Pod 2. dipl. psiholog, 1 leto delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog vzgojitelja, 3-mesečno poskusno delo
Pod 3., 4., 5., 6., 7., 8. — ustrezna izobrazba v skladu s 175. členom Zakona o usmerjenem izobraževanju, 1 leto delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo

Vsi učitelji si morajo pridobiti specialno pedagoško izobrazbo za delo z MVO mladostnicami v roku, ki ga določa Pravilnik o vrsti in stopnji izobrazbe v organizacijah za usposabljanje.

Začetek opravljanja del in nalog je 1. 9. 1987.

Prijave na razpis z dokazili o izobrazbi sprejemamo 8 dni po objavi razpisa, o izbiri pa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku prijavnega roka.

Komisija za medsebojna delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE BREZOVICA PRI LJUBLJANI

razpisuje prosta dela in naloge

za nedoločen čas:
— **UČITELJA GOSPODINJSTVA IN VODJE ŠOLSKE PREHRANE, PRU**

Začetek dela: 1. 9. 1987

za določen čas:
— **UČITELJA ZGODOVINE IN ZEMLJEPISA, PRU ali P** (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu od 1. 9. 1987 do 29. 2. 1988)

Komisija bo sprejemala in obravnavala prijave in obvestila kandidate o izbiri v zakonitem roku.
Dobre avtobusne zveze z Ljubljano.

Komisija za medsebojna delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE PODBOČJE

razpisuje prosta dela in naloge
— **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA** za nedoločen čas
— **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA** za nedoločen čas, stanovanja ni
— **UČITELJA ZGODOVINE IN ZEMLJEPISA** za nedoločen čas, stanovanja ni

Pogoji: končana PA z diplomom.
Osební dohodek po samoupravnem sporazumu.
Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po preteku razpisnega roka. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Osnovna šola Podbočje, 68312 Podbočje, komisiji za medsebojna delovna razmerja.

Razpisi

bomo objavili spet v prvi septembrski številki, sprejemali pa jih bomo — pisno ali po telefonu — do 10. septembra. Naš telefon: (061) 315-585.

Komisija za delovna razmerja VZGOJNO-VARSTVENE ORGANIZACIJE TONČKE ČEČEVE CELJE

razpisuje prosta dela in naloge

- **ŠTIRIH VZGOJITELJEV** — pripravnikov za določen čas, s polnim delovnim časom (do izteka pripravniške dobe)
- **DVEH VZGOJITELJEV** — pripravnikov za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- Pogoj: končana SVŠ
- **VZGOJITELJA** v programih za otroke v KS — za določen čas, s polnim delovnim časom (za čas izvedbe programa)
- Pogoj: končana SVŠ
- opravljen strokovni izpit
- 2 leti delovnih izkušenj
- **VZGOJITELJA** za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- Pogoj: končana SVŠ
- opravljen strokovni izpit
- 1 leto delovnih izkušenj
- **SEDEMNAJSTIH VARUHINJ** — za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- Pogoj: končana Sola za varuhinje
- starost najmanj 18 let

Začetek dela 1. 9. 1987.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovni izobrazbi v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: VVO Tončke Čečeve, Mariborska 43, Celje.
O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

OSNOVNA ŠOLA FRANC LESKOŠEK LUKA, LJUBLJANA, Splitska 13

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE** za poučevanje tehnične vzgoje, za nedoločen čas
 - **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN MATEMATIKE** za poučevanje tehnične vzgoje in matematike, za določen čas (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu od oktobra 1987)
- Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane z Zakonom o osnovni šoli. Prijave naj pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev OSNOVNE ŠOLE FERDO VESEL ŠENTVID PRI STIČNI

razpisuje prosta dela in naloge:

- **UČITELJA KEMIJE IN BIOLOGIJE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom, PRU ali P
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom, PRU ali P
- **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE IN GOSPODINJSTVA** za nedoločen čas s polnim delovnim časom, PRU ali P
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za nedoločen čas s polnim delovnim časom, PRU ali P
- **LOGOPEDA** za nedoločen čas s polnim delovnim časom, višja izobrazba ustrezne smeri.

Pogoji: Ustrezna strokovna izobrazba, trimesečno poskusno delo, začetek dela 1. 9. 1987.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratak življenjepis pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naš naslov. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

Komisija za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE DR. IVANA KOROŠČA, BOROVNICA

razpisuje dela in naloge
— **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU ali P**, za nedoločen čas
— **UČITELJA ZEMLJEPISA IN SPOZNAVANJA DRUŽBE, PRU ali P**, za določen čas (prvo polletje)
— **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PA** — razredni pouk, za določen čas (eno šolsko leto)

Začetek dela: 1. 9. 1987.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na Osnovno šolo dr. Ivana Korošča, Borovnica, Paplerjeva 15. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh.

Komisija za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE X. SNOUB, LJUBLJANA

razpisuje dela in naloge:
— **DVEH UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA** za določen čas — nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu.

Pogoj: PA — razredni pouk.
— **UČITELJA SLOVENSKEGA IN SRBOHRVAŠKEGA JEZIKA** za določen čas

Pogoj: visoka ali višja izobrazba ustr. smeri.
— **DVEH UČITELJEV** v podaljšanem bivanju za določen čas — ustr. smeri. nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu.
Pogoj: PA — razredni pouk.

Nastop dela je 1. 9. 1987.
Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

SREDNJA GLASBENA IN BALETNA ŠOLA MARIBOR

ponovno razpisuje, po sklepu sveta šole, naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas:

1. ENOTA SREDNJA GLASBENA ŠOLA:

- **UČITELJA KLARINETA in SAKSOFONA**, poln delovni čas
- **UČITELJA VIOLINE in KOMORNE IGRE**, poln delovni čas
- **UČITELJA GLASBENEGA STAVKA**, nepoln delovni čas
- **UČITELJA TROBENTE** v enoti srednja glasbena in glasbena šola, nepoln delovni čas
- **KOREPETITORJA**

2. ENOTA GLASBENA ŠOLA:

- **UČITELJA ORKESTRALNIH TROBIL** v Slov. Bistrici, poln delovni čas
- **UČITELJA TROBIL** v OE Tabor in Ruše, poln delovni čas
- **UČITELJA KLAVIRJA** v Slov. Bistrici, poln delovni čas
- **UČITELJA KITARE** v enoti Center, poln delovni čas
- **UČITELJA KLAVIRJA in NAUKA O GLASBI** v Poljčani, poln delovni čas
- **UČITELJA KLAVIRJA** v Lenartu, poln delovni čas
- **UČITELJA KLAVIRJA** v enoti Center, poln delovni čas
- **UČITELJA VIOLINE** v Slov. Bistrici, nepoln delovni čas
- **UČITELJA FLAVTE** v Slov. Bistrici, nepoln delovni čas

3. UČITELJEV IN KOREPETITORJEV BALETA, poln delovni čas:

- **UČITELJA BALETA** v srednji baletni šoli
- **UČITELJA BALETA** v baletni šoli
- **KOREPETITORJA** v srednji baletni in baletni šoli
- **KOREPETITORJA** v baletni šoli.

Začetek opravljanja objavljenih del in nalog je 1. 9. 1987. Učitelji morajo glede izobrazbe izpolnjevati z zakonom zahtevane pogoje. Prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite najkasneje v 30 dneh po objavi. Kandidate bomo obvestili o izidu v 8 dneh po opravljeni izbiri.

OSNOVNA ŠOLA 29. OKTOBER, ŠMARJETA

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA FIZIKE, TEHNIČNE IN LIKOVNE VZGOJE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE** za nedoločen čas (dopolnjevalje obveznosti na osnovni šoli Škocjan)
- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za določen čas od 1. 9. 1987 do 31. 8. 1988 s polnim delovnim časom.

Pogoji: Za vsa razpisana dela in naloge se lahko prijavi kandidati, ki izpolnjujejo pogoje po Zakonu o osnovni šoli in imajo končano ustrezno smer PA.

Stanovanj ni.
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola 29. oktober Šmarješke Toplice, 68220 Šmarješke Toplice.

O izidu razpisa bodo obveščeni v 15 dneh po izteku roka za prijavo.

Razpisna komisija ČZO PROSVETNI DELAVEC, LJUBLJANA, Poljanski nasip 28

razpisuje dela in naloge
— **DIREKTORJA in GLAVNEGA UREDNIKA**

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, predpisane z Zakonom o združenem delu in predvidene z družbenim dogovorom o kadrovski politiki in imeti:

- visoko izobrazbo pedagoške smeri, vsaj petletne izkušnje na vseh stavenih mestih v vzgoji in izobraževanju ter široko publicistično strokovno ali novinarsko delo.
 - ustrezne strokovne, organizacijske in druge sposobnosti in lastnosti, ki jih zahtevajo ta dela in naloge.
 - biti morajo družbeno-politično razgledani in dejavni.
- Mandat traja 4. leta. Prijave z dokazili, z življenjepisom, bibliografskimi podatki in zasnovo nadaljnjega razvoja Prosvetnega delavca pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 10 dneh po poteku razpisnega roka.

Zbor delavcev OSNOVNE ŠOLE DR. PAVLA LUNAČKA ŠENTRUPERT

razpisuje dela in naloge
— **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA**, ki bo dopolnjeval obveznost v knjižnici, za nedoločen čas.

Prijavo z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: VIO Trebnje, TOZD Osnovna šola dr. Pavla Lunačka, 68 Šentrupert.

Začetek dela bo 1. septembra 1987.

POPRAVKA

OSNOVNA ŠOLA NOTRANJSKI ODRED CERKNICA

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA TEHNIČNEGA POUKA** za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu), in ne s polnim, kot je bilo napačno objavljeno v številki PD, 8. junija.

Pri razpisu TOZD OSNOVNE ŠOLE SLAVKO ŠLANDER CELJU, Ljubljanska c. 46 so bila pri objavi v 11. št. Prosvetnega delavca izpuščena prosta dela in naloge

- **PREDMETNEGA UČITELJA MATEMATIKE IN TEHNIČNE VZGOJE** za nedoločen čas (od 1. 9. 1987).

Nadaljevanje na 8.

prosvetni
delavec

Ustanovitelj: Republiški odbor Sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti ter izobraževalna skupnost Slovenije — Izhaja štirinajstdnevno med šolskim letom.

Izdajateljski svet ČZP Prosvetni delavec: predsednik Aleš Golja, Bogdan Čepič, Tea Dominko, Leopold

Kejžar, Marjana Kunej, Jože Miklavc, Vida Nered, Albin Puclic, Alenka Pučko, Marija Skalar, Janez Sušnik, Jože Valentinič, Viktor Žorž
Direktor: Jože Valentinič

Uredniški odbor: Geza Cahuk, Tea Dominko, Jure Gartner, Marjana Kunej, Rudi Lešnik, Barica Marentič-Požarnik, Veljko Troha, Jože Valentinič, Marija Velikonja, Majda Vujović

Uredništvo: Jože Valentinič, glavni urednik, Marjana Kunej, odgovorna urednica, Lučka Lešnik, novinarka — urednica, Tea Dominko, tehnična urednica.
Naslov uredništva in uprave: Poljanski nasip 28, tel.: 315-585, poštni predal 21, Ljubljana 61104.
Hokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za leto 1987 znaša 2600 din za posameznike in 4200 din za organizacije. Za upokojene prosvetne delavce in študente pedagoških smeri znaša naročnina 2000 din na leto.

Posamezna številka stane 200 din, pri povečanem obsegu pa 300 din. Številka tekočega računa: 50101-603-46509.

Tiska ČTP Ljudska pravica. ISSN 0033-1643
Po mnenju Republiškega komisija za vzgojo in izobraževanje časnik »Prosvetni delavec« prost temeljnega prometnega davka od prometa proizvajalca (glej 7. točko 1. odstavka člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu).